“Нуркайлар” 131нче балаларның танып белү-сөйләм үсешен өстенлекле гамәлгә ашыручы гомумүстерешле балалар бакчасы" муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе

“КИЛЕШЕНДЕ”
“Нуркайлар”131 нче балалар бакчасы
МБМББУ өлкән тәрбиячесе
______________Шарафутдинова Э.Н.
«_29_» _____08_____________2022 ел

“РАСЛАНДЫ”
“Нуркайлар” 131 нче балалар бакчасы
МБМББУ мөдире
_____________________Литвинцева Л.С.
« _29_ »____08__________ 2022 ел

Каралды һәм кабул ителде
педагогик советта
Протокол № 1
«_29_» _____08_____________2022 ел

12 нче (3-4 яшь) санлы икенче кечкенәләр төркеменең
2022-2023 нче уку елына
гомумүстерешле белем бирү юнәлешендә
белем бирү эшчәнлегендә
эш программасы.

Программа авторы:
Габдрахманова Рузилә Ринат кызы
Сибгатуллина Алина Ришат кызы

Яр Чаллы шәһәре
2022 ел

Эчтәлек

1. Аңлатма язуы.
2. Тәрбия бурычлары.
3. Төркемдә тәрбияләнүче балалар турында белешмә.
4. Көндәлек режим.
5. Психологик- педагогик эшнең эчтәлеге.

6.1Сәламәтлек.
6.2 Танып белү.Иң гади математик күзаллауларын үстерү.
6.3Аралашу.Сөйләм телен үстерү.
6.4 Танып белү.Әйләнә тирә белән танышу.
6.5 Социальләштерү.
6.6 конструкцияләү.
6.7 Сынлы сәнгать эшчәнлеге.Рәсем.
6.8 Сынлы сәнгать эшчәнлеге.Әвәләү.
6.9 Сынлы сәнгать эшчәнлеге.Кисеп ябыштыру.

7. Тормыш иминлеге саклау.
8. Әти- әниләр белән эш.
9. Программа үтәлешен йомгаклау нәтиҗәләре.
10. Икенче кечкенәләр төкемендә милли төбәк компоненты куллану.
11. Кулланылган әдәбият.

Аңлатма язуы

Әлеге программа Н.Е.Вераксы, Т.С. Комарова, М. А. Васильевалар тарафыннан төзелгән “Туганнан алып мәктәпкәчә” программасына таянып төзелгән.

Белем бирүнең беренче баскычы булган мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләренең эше көннән- көн яңара, матур традицияләргә байый. Педагоглар яшь буынны тәрбияләүдә яңа чаралар, белем бирүнең нәтиҗәле методларын эзлиләр, тәрбия эшендә халкыбызның күркәм традицияләренә, педагогик тәҗрибәсенә ныграк таяналар. Балаларның физик, интеллектуаль һәм шахси үсешен тәэмин итү, иҗат мөмкинлекләрен ачу һәм үстерүгә зур игътибар бирелә.

Балалар бакчаларының эшен камилләштерү һәм эчтәлеген яңарту буенча үзгәрешләр кертелгән бу программа, мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләре алдында түбәндәге бурычларны куя:

- Балаларның сәламәтлеген саклау, аларның физик һәм психик үсешен тәэмин итү;
- Тәрбия – белем бирү эшен гуманлаштыру;
- Халык традицияләренә милли гореф гадәтләргә нигезләнеп балаларда әхлакый сыйфатлар тәрбияләү;
- Балаларның сәләтләрен ачу, юнәлеш бирү һәм үстерү өчен шартлар тудырып, нык белемле, зирәк акыллы шәхес формалаштыру.

Әлеге бурычларга ирешү эшчәнлекнең төрле вакытларында алып барыла:

- Белем бирү эшчәнлеге(уен, аралашу, хезмәт, музыкаль, уку)
- Балаларның көндәлек эшчәнлеге;
- Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге;
- Программаны тормышка ашыру максатыннан ата -аналар белән даими эш.

Программа тарафыннан кулланган бурычларны тормышка ашыру белем бирү эшчәнлеге вакытында гына түгел, ә әлеге балалар бакчасы эчендәге үзенчәлекләргә таянып төзелгән көндәлек эшчәнлек вакытында да алып барыла.

Эш программасның эчтәлеге – физик, социаль, танып белү, аралашу, сынлы сәнгать юнәлешләре буенча, шәхси һәм яшь үзенчәлекләрен күздә тотып, балага тәрбия һәм белем бирүдә юнәлтелгән эшчәнлек төрләрен үз эченә ала.

Тәрбия бурычлары

Организмнарын даими рәвештә чыныктыру, занятияләрдә, шулай ук башка вакытта төп хәрәкәт төрләрен башкару осталыкларын һәм күнекмәләрен формалаштыру һәм камилләштерү, матур гәүдә, шулай ук гигиена күнекмәләре тәрбияләү өчен шартлар тудырып, балаларның сәламәтлекләрен ныгыту һәм саклануын дәвам иттерү;көндәлек режимны төгәл үтәү. Балаларның пространствода ориентлаша белүләрен камилләштерү. Күмәк уеннарда һәм физик күнекмәләрдә катнашуга дәртләндерү.

Мөстәкыйль хәрәкәт эшчәнлекләрендә уңай эмоцияләр, активлык формалаштыруга булышлык итү.

Әйләнә-тирәсендәге кешеләрнең тормышы һәм эшчәнлеге, табигать күренешләре белеп кызыксыну, тирә-юнендәге предметлар һәм күренешләргә игьтибар туплый белүне тәрбияләү.

Предметлар һәм күренешләр арасындагы бәйләнешләрне аңларга һәм шуның аша гади генә нәтиҗәләр чыгарырга белергә өйрәтү.

Өлкәннәр хезмәтенә уңай мөнәсәбәт формалаштыру.Көченнән килгән кадәр хезмәткә катнашу теләген уяту,кечерәк кыенлыкларны җиңә белергә өйрәтү.
Балаларның дөрес сөйләмнәренә: сүзлек составларын баетуга,җөмләләрне төзи белүләренә,сүзләрне дөрес һәм ачык итеп әйтүләренә ирешү.
Әдәби әсәрен азаккача тыңлый,әсәрләрдәдә вакыйгаларның ничек үрелеп баруын күзәтә белү сыфаты тәрбияләү.
Балаларның музыкаль сәләтләрен устерү, музыканың яңгырашындагы үзгәрешләрне тоя белергә өйрәтү.

Балалар бакчасында, өйдә, урамда,бердәм тәртип күнекмәләрен ныгыту.
Нәрсә яхшы һәм нәрсә начар булуы турында иң гади кузаллау формалаштыруны дәвам иттерү.
Балаларда әйләнә-тирәнең матурлыгына, сәнгать әсәрләренә эстетик караш тәрбияләү.
Кыска шигырьләрнең,шаян сүзләрнең мәгънәсен аңлап сөйләргә, тормыштагы катлаулы булмаган предмет һәм вакыйгаларны рәсемдә,әвәләп сүрәтләр ясауда чыгылдыра белергә өйрәтү,җырның һәм музыкага туры килгән ритмик хәрәкәтләрнең тәэсирен аңлар дәрәҗәгә китереп җиткерү.

КӨНДӘЛЕК РЕЖИМ
икенче кечкенәләр төркеме
(2022-2023 нче уку елы)

№	**Режим моментлары**	**Вакыты**
1	Балаларны каршы алу, кабул итү. Уеннар, балаларның тәрбияче белән бергә эшчәнлеге	7.00-7.30
2	Иртәнге гимнастикага әзерлек, иртәнге гимнастика	7.30-7.45
3	Гигиеник процедуралар, иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш	7.45-8.20
4	Гигиеник процедуралар, балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге, белем бирү эшчәнлегенә әзерлек.	8.20-9.00
5	Белем бирү эшчәнлеге, бүлмәне җилләтү (10 минут)	1. 9.00-9.15 2. 9.30-9.45
6	Саф Һавада йөрергә әзерләнү	10.15-10.20
7	Саф Һавада йөрү	10.20-11.15
8	Урамнан керү, гигиеник процедуралары, уеннар, көндезге ашка әзерлек	11.15-11.30
9	Көндезге ашка әзерлек, көндезге аш	11.30-12.00
10	Гигиеник процедура. Йокыга әзерләнү	12.00-15.00
11	Йокыдан тору, сәламәтлекне ныгыту чаралары, Һава-су процедуралары	15.00-15.15
12	Төшке ашка әзерләнү, төшке аш	15.15-15.25
13	Шәхси эш, белем бирү эшчәнлеге, уеннар, нәфис әдәбият уку, балаларның тәрбияче белән яисә мөстәкыйль эшчәнлеге Балаларны өйгә озату.	15.25-16.00

Турыдан- туры белем бирү эшчәнлеге

Эшчәнлекнең төре	**Күләме**
Физик тәрбия	Атнага 3 тапкыр
Танып белү Әйләнә-тирә белән танышу	Атнага 1 тапкыр
Аралашу Сөйләм үстерү	Атнага 1 тапкыр
Сынлы сәнгать Рәсем Әвәләү Кисеп ябыштыру/ Конструкцияләү	 Атнага 1 тапкыр Атнага 1 тапкыр Атнага 1тапкыр
Музыка	Атнага 2 тапкыр

Психологик- педагогик эшнең эчтәлеге

Максат: балаларның сәламәтлеген саклау, ныгыту; сәламәт яшәү рәвеше нигезләре белән таныштыру. Сәламәт яшәү рәвеше турында күзаллау булдыру.

Ай	***Физик эчшәнлеге***	***Культура гигиена күнекмәләре тәрбияләү***	***Сәламәт яшәү рәвеше турында күзаллау булдыру***
сентябрь	Медицина хезмәткәрләре күзәтчелегендә, һава, кояш, судан файдаланып, чыныктыру чаралары комплексы уздыру.	Балаларны пөхтәлеккә, тышкы кыяфәтен тәртиптә тотарга күнектерү.	Диагностика. Әңгәмә " Кеше әгъзалары" 12б.(3)Шигырь " Утыр балам ашарга" 55б.(4) "Чыныктыру" әти әниләр өчен мәгълумат.
октябрь	Бина эчендә җиңел киенеп йөрергә күнектерү. Көндәлек режимга ярашлы рәвештә саф һавада йөрү.	Кул битне мөстәкыйль рәвештә чиста итеп юарга, сабын, тарактан дөрес файдаланырга, юынганнан соң сөртенергә, сөлгене урынына элеп куярга. Кирәк булганда кулъяулыктан файдаланырга, тешләрне чистартыра гәдәтәндерү.	Әңгәмә " Шәхси гигиена әйберләрен дөрес куллану" 64б.(5) Уен "Ашамлыкны дөрес әйт"13б.(6) Рәсемнәр буенча сөйләшү" Көн тәртибе" Шигырь" Беренче рәхмәт"55б.(4)
ноябрь	Һәр көнне 5-6 минутлык иртәнге гимнастика үткәрү. Һавада йөргәндә хәрәкәтле күмәк уеннарда һәм физик күнегүләрдә катнашырга, шөгыльләрдән тыш вакытларда физкультура җиһазларыннан файдаланырга өйрәтү	Ашау күнекмәләре формалаштыру: ипине вакламаска, азыкны түкми- чәчми ашарга, ашаганда авызны чәпелдәтмәскә, кашык, чәнечке, салфеткадан дөрес файдаланырга күнектерү.	Әңгәмә " Киенү һәм чишенү әдәбе" 65б. (5) Уен "Күрсәт әле үскәнем"329б.(7) Әти-әниләр өчен мәгълумат "Куркынычсызлыкны ничек булдырмаска" Табышмаклар.

декабрь	Чаңгыда йөрергә, таудан чана шуарга, өч тәгәрмәчле	Ризык капкан килеш сөйләшү, ашаганда аякларын селкеп утыруның тәрбиясезлек икәнлеген төшендерү.	Рәсемнәр буенча әңгәмә "Гөмбәләр" Уен " Иртәнге күнегүләр"277б.(7) С/р уен " Аюны табибка алып барабыз" Әти-әниләр өчен мәгълумат "Йогышлы авырулар" Әңгәмә " Юына белү"66б.(5)
январь	Айга 1 мәртәбә,15-20 минутлык хәрәкәтле ял вакыты(физкультурный досуг) оештыру.	Өстәл янында үз-үзенне тоту кагыйдәләрен искә төшерү. Өс киемнәрен чиста итеп тотарга күнектерү.	Рәсемнәр буенча әңгәмә " Минем өем" Уен " Алсу нинди кием киеп йөри"440б.(7) Д/у " Тапкып җәяүле"21б.(8) Табышмаклар. Шигырь " Юынырга кил мәче"11б.(9) Әңгәмә " Табын янында матур утыру әдәбе"68б.(6)
Февраль	Физик күнегүләр белән кызыксынуны тәрбияләү.	Һәрвакыт чәчләрне тарап, кызларга үреп йөрергә кирәклеген аңлату.	Шигырь" Ул шуңа кеченә"60б.(4)," Тәти кул"61б.(4) Уен"Сүзләр чылбыры"259б.(7) Әти-әниләр өчен консультация
Март	Саф һавада уеннар оештыру.	Урамнан,прогулкалардан кергәч һәрвакыт кулларны юарга кирәклкген аңлату.	Әңгәмә " Табиб безнең турыда кайгыртучы"73б.(5) Уен " Яшелчәләр"262б.(7) Рәсемнәр буенча әңгәмә " Җиләелер" Уен " Курчакны чишендерү"20б.(6) Шигырь "Гөлсөя"91б.(4)
Апрель	Хәрәкәтле уеннар оештыру. Уеннарда актив катнашу теләге булдыру.	Урамда йөргәндә өс киемнәрен пычратмый гына йөрүләренә ирешү. Бүлмәдә һәрвакыт чисталык булдыру. Тузаннарны сөртеп чыгу күнекмәләрен бирү.	Әти-әниләр өчен мәгълумат " Гигиена кагыйдәләре" Әңгәмә " Сәламәтлек-зур байлык"50б.(6) Шигырь " Алсу"76б.(9) Уен " Ни өчен кирәк"49б.(9) Әти-әниләр өчен консультация" Өйдә Һава чистамы?"

Социальләштерү

Максат: Социаль- иҗтимагый тәрбия турында беренче күзаллауны үзләштерү.

- Балаларда төрре уеннар белән төрле кызыксынучанлык тәрбияләү.
- Бер-берсе белән уртак тел табуларыны ирешү.

Ай	***Сюжетлы-рольле уеннар*** ***Хәрәкәтле уеннар*** ***Дидактик уеннар*** ***Сәхнәләштерелгән уеннар***	***Балаларны бер-берсе белән уртак тел табарга җылы мөнәсәбәттә була белергә өйрәтү.***	***Гаилә әгъзалары арасында булырга тиеш гомумкешелек кыйммәтләренең өстенлеге турында күзаллау булдыру.***
Сентябрь	Диагностика *С/р уен* “Гаилә”,”Шифаханә” *Д/уен* “Бу рәсемдә нинди төсләр кулланылган?”(7),”Уенчыкны тап” (10),”Бу кемнең баласы?”(7),”Җиләк-җимешләр”(7),”Бу хайван ничек кычкыры?”(7) *Х/уен* ”Күрсәт әле үскәнем”(10),тат халык уены “ Без,без,без идек...”(6),”Песи һәм тычканнар”(10),”Мин куам син кач”(10). *Сәхнәл.уен* “Йомры икмәк.”	Диагностика “Болай ярый,болай ярамый” 92б.(11) “Ялкау мәче” 114б.(11) “Без шат балалар” уен (7)	Такмаклар 50б.(12) “Бармак” уеннары 51б.(12) “Чылбыр” 259б.(7)
Октябрь	*С/р уен* “Без шоферлар”, “Чәчтараш” *Д/уен* “Туп нинди төстә?”(7) “Бу нинди яшелчә?”, “Бу кем?”(7),”Бу нинди савыт-саба?”(7). *Х/уен* “Флажокка кәдәр йогер”(10),”Очты-очты”(12),”Көн-төн”(12). Бармак театры “Калач” Курчак театры “Йокы бабай”	“Цирк”(5), Әңгәмә:”Ягымлы сүзләр” 22б.(5) Әкият” Төлке,куян һәм әтәч” 55б.(11)	Ситуация “Курчак Алсу нәрсә онытты?”4б.(3) “Чәбәкәй” 16-17б.(4)
Ноябрь	*С/р уен* “Автобус”(8),”Әни-кыз”,”Ойле”,”Курчакны юындырабыз” *Д/уен* “өс,баш,аяк киемнәре”(7),”Күрсәт әле үскәнем”(10),”Рәсемдә нәрсәләр ясалган?”(7),”Бу нәрсә?”(7). *Х/уен* “Җил исә”, “Ак куян”(10)	“Кабартма”(Ак калач) уены (7). “Әйе-юк” (7). *Д/уен* “Мин күрсәтәм, сез әйтегез”(3).	Әңгәмә:”Исемең матур” 25б.(5) “Бармак” уеннары (7). “Күрсәт әле үскәнем” (7)

	С/р уен “Аш бүлмәсе”,”Туган көн”. *Д/уен* Җәяүлеләр”(8), ”Бу нинди транспорт?”(8),”Кушканны үтә(7),”Моны кая кияләр?”(6) *Х/уен* “Көн-төн”(10), ”Чеби бнлән песи”(10), “Очты-	*Д/уен*”Серле сандык”(7) Уен “Марат монда кил” 33б.(6) *Х/уен* “Карусель”(11) Әңгәмә “Уйнарга яратабыз”43б.(5).	*Д/уен* “Мин әйтәм син тап”(7). *Х/уен*”Аюлар һәм балалар”(11) “Бармак”уеннары.
Декабрь	очты”(10). *Күләгә театры* “Кәҗә бәтиләре һәм бүре” *Курчак театры* “Өч аю”	“Карусель”(11) “Тынлык уены(11)	яратасың?” 9б.(3)
Январь	*С/р уен* “Супермаркет”Тәмле” ”ЮХИДИ”. *Д/уен*“Бу кайчак була?”(7), ”Җылы-суык”(7),”Уенчык нинди?”34б.(6),”Тәрҗемәче”8б.(3) *Х/уен* “Җил исә”,”Кем юк?”,”Кем тизрәк”,”Кошлар”. *Бияләй театры* “Шалкан”.	Ситуация “Дустыңа шар бир” “Чылбыр” 6б.(3)	“Бармак”уеннары. Уен “Син кемне
Февраль	*С/р уен* “Курчакның туган көне”,”Курчакны юындырабыз” *Д/уен* “Чыршы бизәү” 18б.(3),”Мин күрсәтәм сез әйтегез”(7),”Нинди?” 37б.(6) *Х/уен* “Светофор” 27б.(11),”Үз төсеңне тап(10), “Песи һәм тычканнар”(10), “Маэмай”(10) “Башак”әкияте буенча өстәл өсте театры.” Кәҗә бәтиләре һәм бүре” өстәл өсте театры.	Уен “Үзеңне макта”(3). Җырлы биюле уен “Парлашып калу(13). Уен “Киеменнән таны”(7).	“Гаилә чәчәге” уены 94б.(13). “Бармаклар” уеннары.
Март	*С/р уен* “Шифаханә” “Машиналар төзекләндерү станциясе”. *Д/уен*”Рәсемне ясап бетер” 14б. (3), “Автобусны ясап бетер”, “Төсне тап”,”Бу әйбер нигә кирәк?”(7), “Мин әйтәм, син тап”40б.(6) *Х/уен* “Машина һәм чыпчыклар”, “Трамвай”(10),”Әбәкле”,”Энә, җеп, төен”(10),”Куык”(11). *Өстәл театры* “Йомры икмәк”	Уен “Чәбәкәй”(4) Уен”Эндәшмә(11) Балаларны уенга җыю өчен күнегүләр”Уңган балалар”(11)	“Бармак”уеннары(4). *Д/уен* “Бу кем?”,“Кем юк?” 41б.(6)
	С/р уен “Кибет”,”Уенчыклар кибетендә”. *Д/уен* “Тамчы там” 29б.(3),”Әйе юк”(7).Табышмаклар, кирәкле	Уен “Иптәшеңне сыйла”,”Ак калач” уены. Җырлы биюле уен “Минем күлмәгем матур” 20б.(3)	Табышмаклар. *Д/уен* “Нишли?”.

Апрель	сүзен әйт 20б.(3),"Кия сала"(7). *Х/уен* "Аю-бүре","Ал кирәк-гөл кирәк(10),"Куышлы", "Үз төсеңне үзләп тап" *Сәхнәл.уен* "Чыпчыклар һәм песи".		
Май	*С/р уен* "Әнигә булышабыз","Кунак көтәбез", "Савыт-саба кибете" *Д/уен* "Күбрәк-әзрәк"(7), "Охшаганмы -юкмы?"(7),"Шулай буламы-юкмы?"(11), Дөрес светофорны эзләп тап" (8), "Үз парыңны тап"(7). *Х/уен* "Тигез юл буйлап"," Мәче Һәм тычканнар", Үз төсеңне тап", "Трамвай","Инеш аша үтәбез"(10).	Уен "Курчак өчен бүләкләр сатып алу" 89б.(13), "Ак калач" 90б.(13)	"Бармак" уеннары (7), "Серле тартма" (7), "Гаилә чәчәге" уены 94б.(13).

Гади математик күзаллау формалаштыру
Аңлатма язуы.

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:
- «Об образовании» Федераль законы, 29.12.2012 ел № 273.
- РФ белем бирү министрлыгының № 1155 17 октябрь 2013 ел «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования" приказы.
-"Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении» , РФ җитәкчелеге карары белән расланган.
-Закон РТ №44 от 28.07.2004 г. «О государственных языках РТ и других языках в РТ»
- Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының хаты: "Об эффективности внедрении новых УМК" № 968/13 20.01.2013 ел.
-ТР Министрлар кабинеты 30.12.2010 елгы № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010-2015 гг. "Киләчәк" программасы;
- "Санитарно-эпидемиологическаие требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций", СанПиН 2.4.1.3049 -13 РФ нең дәүләтенең баш врачы карары белән расланган 15.05.2013 № 26;
-сетка занятии утвержденным приказом № от .08.2019г

- Төркемдәге предметларның уртак билгеләрен күрә белү күнекмәләрен үстерү (барысы да кызыл төстә, барысы да зур һ.б.).Бер төрле предметлардан төркемнәр төзергә һәм шулардай аерым предметларны аерып алырга: күп, бер, берәмләп төшенчәләрен белергә; әйләнә-тирәдән бер һәм күп предметларны табарга; ничә? соравын аңларга; җавап биргәндә күп,бер,берәүдәюксүзләре файдаланырга өйрәтү.
- Предметларны юанлыгы, киңлеге һәм биеклеге буенча чагыштыр ганда, аларны берсе өстенә икенсесен кую, һәм янәшә кую ысулларын файдаланырга өйрәтү, эш нәтиҗәләрен сүзләр белән әйтә белергә күнектерү (озын-кыска- озынлыклары тигез, киң, тар, бердәй киңлектә).
- Түгәрәк, квадрат, өчпочмакны танып белергә; күреп, капшап карап фигураларның формасын билгеләргә өйрәтү.
- Балаларны уң һәм сул кулларын күрсәтә, үзенә карата пространство юнәлешләрен билгеләргә өйрәтү.
- Тәүлекнең капма-каршы өлешләрендә ориентлашырга өйрәтү:иртә-кич, көн-төн.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр:

Төсе, формасы, зурлыгы буенча предметларны төркемләү (барлык кызыл, барлык зур, барлык түгәрәк предметларны сайлап алу).

Өлкәннәр ярдәмендә аерым предметларны бер төркемгә җыеп берләштерә, төркемнән бер предметны аерып ала белү.

Әйләнә-тирәдәге бер һәм күп санлы бердәй предметларны таба белү.

Бер предметны икенчесенең өстенә, астына, янына кую юлы белән зурлыклары төрле булган ике предметны чагыштыру: кайсы предметның озынрак –кыскарак, киңрәк –таррак, биегрәк –тәбәнәгрәк булуын күрсәтү.

Түгәрәк, квадрат, өчпочмак, почмак, почмаклы һәм түгәрәк формалы предметларны танып әйтү белү.

Түбәндәге сүзләрнең мәгънәләрен аңлау: өстә-аста, алда-артта, сулда-уңда, өстендә-астында, өске-аскы (сызык).

Программа:

"Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы" (дүртенче басма, 2006 ел).

Методик ярдәмлекләр:

Игровая деятельность на занятиях по математике (младшая группа). П.Г.Федосеева, 2005г.
Математика для детей 3-4 лет. Е.В.Колесникова, 2005г.
"Чудо-обучайка" для детей 3-6 лет. Е.Бортникова, 2006г.
"Игралочка" математика для детей 3-4 лет. Л.Г.Петерсон, 2008г.
Занятие елга- 36; атнага 1 тапкыр уза; занятие вакыты - 15 минут ;елга 2 тапкыр диагностика уздырыла.

№	Максат	Демонстрацион материал	Тарату материалы	Вакыты
1	Төсенә һәм зурлыгына бәйсез рәвештә шар һәм кубикны танып әйтә алуларына ирешү. Балаларда игътибарлылык тәрбиләү.	Фланелеграф,кызыл ,зәңгәр кубиклар	Вак уенчыклар,	

2	Зур һәм кечкенә төшенчәсе кулланып предметларны аерырга өйрәтүне дәвам итү. Балаларның сөйләм телләрен камилләштерү. Игътибарлыкларын үстерү.	Уенчыклар, рәсемнәр	Кубиклар	
3	Зур һәм кечкенә төшенчәсе кулланып предметларны аерырга өйрәтүне дәвам итү. Балаларның сөйләм телләрен камилләштерү. Игътибарлыкларын үстерү.	Уенчыклар, рәсемнәр	Кубиклар	
4	Төсенә һәм зурлыгына бәйсез рәвештә шар һәм кубикны танып әйтә алуларына ирешү. Балаларда игътибарлылык тәрбияләү.	Фланелеграф, кубиклар, шар	вак уенчыклар	
5	Бер, күп, әз сүзләрен кулланып предметларның күләмен билгеләү. Зур һәм кечкенә төшенчәсе кулланып предметларны аерырга өйрәтүне дәвам итү.	Курчак, аумас курчаклар	Карточкалар, уенчыклар, геометрик фигуралар.	
6	Бер, күп, әз сүзләрен кулланып предметларның күләмен билгеләү. Предметларны төркемләргә, шул төркемнән бер предметны аерып ала алуларына ирешү, балаларның игътибарлыкларын, күзәтүчәнлекләрен арттыру.	Курчак, бер зурлыктагы туплар	Уенчыклар, туплар	
7	Өскә, аска, алга, артка төшенчәләрен өйрәнү. Аслы, өсле урнашкан ике тасмага предмет куя белү. Бер һәм күпне күрә әйтә белү. “һәм” теркәгечен куллану.	дидактик уен	Вак уенчыклар, баскыч	
8	Геометрик фигуралар- түгәрәк белән танышу, төрле размерда булуларын белү. Бер һәм күпне ныгыту. Җәенке җөмлә белән әйтә белү.	Геометрик фигуралар	Геометрик фигуралар, зур, кечкенә түгәрәкләр	
9	Әзерләнгән предметлардан бер һәм күпне табарга өйрәнү. Түгәрәк һәм квадратны капшап һәм күреп тану.	Баскыч	Предметлар. уенчыклар түгәрәк, квадрат.	
10	Уң һәм сул кулны аерырга өйрәнү. Бер һәм күпне табуны ныгыту. Түгәрәк һәм квадратны капшап һәм күреп тану.	Панно	Карточкалар, геометрик фигуралар	
11	Бер һәм күпне табуны ныгыту. Түгәрәкне квадратны танып әйтү. Күреп һәм капшап тану үзлекләренә өйрәтү. 1саны белән танышуны дәвам итү. Уң һәм сул кулны аера белү.	Серле капчык.	Түгәрәк һәм квадратлар	

12	Ике предметны озынлыгы буенча чагыштырырга өйрәнү. Озынрак, кыскарак сүзләрен куллану. Өстә, аста, унда, сулда төшенчәләрен ныгыту	Өй моделе, ике уенчык ат.	Ике тасма,	
13	Берсе өстенә икенчесен кую юлы белән озынлыкны чагыштыру. (Озынрак, кыскарак) Әйтелгән санда шул тасмаларга предмет кую. Уң кул белән сулдан уңга тезү.	Ике аю	Вак уенчык лар, ике тасма.	
14	Өстенә кую, янына кую юлы белән предмет- ларны чагыштыру. Ничә, шулкадәр, бертигез төшенчәләрен өйрәнү.	Панно	Карточкалар, 2 төрле предметлар	
15	Карточкада ничә предмет шулкадәр куярга өйрәтү. Төрле төстәге, зурлыктагы түгәрәк, квадрат, өчпочмакны аера белү. Уеннар аша логик фикерләү сәләтләрен үстерү.	Төзү материаллары, рәсемнәр.	Карточкалар, геометрик фигуралар	
16	Предметларны киңлек буенча чагыштырырга өйрәнү. Озынлык буенча чагыштыруны ныгыту. 2 саны белән танышу.	Түгәрәк, өчпочмак, квадрат модельләре.	Киңлеге төрле ике тасма	
17	Киңрәк, таррак, бертигез киңлектә төшенчәләрен өйрәнү. Предметларны киңлек буенча чагыштырырга өйрәнүне дәвам итү. Өстә, аста сүзләрен куллану.	Маскалар, шнурлар	Өләшү өчен ике тасма	
18	Биеклеге төрле булган предметларны чагыш тырырга өйрәнү.(Янәшә кую алымы белән) Биегрәк-тәбәнәгрәк, биек-тәбәнәк сүзләрен куллану	Ике курчак,чашка, стакан	Өләшү материалы.	
19	Предметларны биеклек буенча чагыштыру, ике бертигез биеклектәге предметларны таба белергә өйрәтү. Озынлык, киңлек буенча чагыштыруны ныгыту.	Биек, тәбәнәк уенчыклар	Өләшү өчен вак уенчаклар	
20	Биегрәк, тәбәнәгрәк, бертигез биеклектә сүзләрен кулланырга өйрәтү. Бер һәм күп төшенчәләрен ныгыту.	Курчаклар, кровать	предметлар	
21	Берсе өстенә икенчесен кую юлы белән күп предметларны чагыштырырга өйрәнү. Күбрәк, азрак, ничә, шулкадәр сүзләрен куллану. Уң кул белән сулдан уңга тезү.	Панно	Карточкалар	

22	Өстенә кую, янына кую алымы белән предметларны чагыштырырга өйрәтү. Ничә, шулкадәр, бертигез төшенчәләрен ныгыту.	Панно, гөмбәләр	Ике төрле предметлар, икешәр карточка	
23	Карточкада ничә предмет шулкадәр куярга өйрәтү. Ничә, шулкадәр, бертигез төшенчәләрен аңлау. Төрле төстәге, зурлыктагы геометрик фигуралар танып әйтә белү.	Геометрик фигуралар	Карточкалар, геометрик фигуралар	
24	Карточкадагы предмет янына рәсемнәр куя белү.Тәгәл астына кую. Ничә, шулкадәр, бертигез төшенчәләрен куллану. Киңлек буенча чагыштыруны ныгыту.	Панно, ике аю, шарф	Рәсемнәр	
25	Ике предметны юанлык буенча чагыштырыр га өйрәнү. Юанрак, нечкәрәк төшенчәләрен әйтә белү. Берсе янына икенчесен тәгәл куя белүне ныгыту. Ничә, шулкадәр-белү.	Ике банка, ике таякчык	Өләшү өчен карточкалар, рәсемнәр	
26	Карточкадагы геометрик фигураларга модель ләрен куя белү. Юанлык буенча ике предмет ны чагыштыруны ныгыту. Юанрак, нечкәрәк сүзләрен куллана белү.	Төзү материаллары	Түгәрәк, өчпочмак, квадратлар	
27	Тигез һәм тигез булмаган предмет төркемнәрен чагыштыру, сүз белән әйтү. Күбрәк, азрак, бертигез, озынлык, биеклек, киңлек буенча чагыштыруны дәвам итү. Өч саны белән танышу	Панно	Карточкалар, геометрик фигуралар	
28	Берсе өстенә икенчесен кую (приложение) алы мы белән ике предметны зурлык буенча чагыштыру.Зур, кечкенә сүзләрен куллана белү.	Түгәрәк, өчпочмак, квадратлар	Карточкалар, түгәрәк, өчпочмак, квадратлар	
29	Ничә уенчык шулкадәр хәрәкәт ясарга өйрәтү. Ике төркем предметларны берсе өстенә берсен куеп, берсе янына икенчесен куеп чагыштырырга өйрәнү.	Өч матрешка, куян, аю	Карточкалар	
30	1-3 эчендә тавышны саный белү. Ничә тавыш, шулкадәр предмет куя белү. Янына кую алымы белән предметларны чагыштыру.	Чүкеч, ширма	Уенчыклар	
31	Тигез, тигез булмаган предмет төркемнәрен чагыштыру. Сүз белән әйтә белү, күбрәк, азрак, бертигез. Уеннар аша логик фикерләү сәләтләрен үстерү.	Өй силуэты	геометрик фигуралар,	

32	Ничә тавыш ишетәсе шулкадәр предмет ясалган карточка табарга өйрәтү. Озынлык, биеклек, киңлек буенча чагыштыруны ныгыту.	Чүкеч, ширма	Төрле зурлыктагы уенчыклар	
33	4 саны белән танышу. Кайсы төркемдә предметлар күп, кайсысында аз икәнен ачыкларга өйрәтү. Санауны, геометрик фигураларны аеруны ныгыту.	Баскыч, ике төркем уенчык	Геометрик фигуралар	
34	Ике төркем предметларны чагыштыру. Биш эчендә предметларны санарга өйрәтүне дәвам итү. Күбрәк, азрак бертигез төшенчәләрен куллану. Уеннар аша игътибар үстерү.	Панно, уенчык рәсемнәре	Вак уенчыклар	
35	Уң һәм сул кулны пространстводагы юнәлешләрен (уңда, сулда, алда, артта, өстә, аста) аера белергә өйрәтү. Предметларны тануны, (түгәрәк, өчпочмак, квадратлар) ныгыту	Бүлмәдәге җиһазлар	геометрик фигуралар	
36	Тәүлекнең бүленеше турында күзаллау булды ру (иртә-кич, көн-төн) Уң һәм сул кулны ныгыту. Сан ягыннан тигез төркемне чагыштыру. Кимрәк санлы төркемгә бер предмет өстәп яисә алып тигезләп урнаштырырга өйрәтүне ныгыту.	Рәсемнәр, уенчыклар	геометрик фигуралар	

Сөйләм үсеше

Аңлатма язуы.

План балалар бакчасында икенче кече яшьтәге балалар белән эшләү өчен ФГОС Һәм Р. К. Шаехованың “Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы”, Ф.В Хәзрәтованың “Туган телдә сөйләшәбез” укыту –методик кулланмасы нигезендә балаларны ана телен дә дөрес һәм яхшы итеп сөйләшергә өйрәтү , тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәҗәләрен формалаштыру, бәйләнешле сөйләм үстерү, тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау, телне тоемлау сәләте булдыру максатыннан чыгып төзелде. Методик әсбап танып белү, сөйләм үстерү, матур әдәбият белән таныштыру кебек белем бирү өлкәләрен үз эченә ала. Балалар эшчәнлеген оештыру комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә бара. План ел дәверендә төрле темалар үзләштерүне күздә тота. Болар — «Безнең балалар бакчасы», «Көз», «Мин — дөньяның бер кешесе», «Минем әйләнә-тирәм», «Кыш», «Әтиләр һәм әниләр, бабайлар һәм әбиләр», «Халык иҗаты»,«Яз», «Җәй». Өченче

яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала. Эшчәнлек төрләрендә сөйләм үсешенең сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык иҗаты белән таныштыру бурычларын хәл итә. Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү мәсьәләләрен чишкәндә, өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланыла. Шундый чараларның берсе — бармак уеннары. Хәрәкәтләнү активлыгы югарырак булган саен, балаларның сөйләме тизрәк һәм яхшырак үсеш ала. Бармак уеннары баш мие эшчәнлегенә, интеллект үсешенә уңай йогынты ясый.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары" Ф.В Хәзрәтованың "Туган телдә сөйләшәбез" укыту –методик кулланмасы нигезендә төзелде. Беренче кече яшьтәге төркем балаларының сөйләм эшчәнлеген оештыру системасы балаларны туган телгә өйрәтү һәм сөйләм үстерү әйләнә-тирә белән таныштыру процессында бара. Шушы үзенчәлекләрне исәпкә алып, кече яшьтәге балаларның сөйләмен үстерү эшчәнлеген оештырганда ,әйләнә-тирә предметларны һәм күренешләрне танып белүдә нәрсә чыганак булып торуы игътибар үзәгенә алына.

Бу укыту-методик комплектында ФГОС күрсәткән өч белем бирү өлкәсе карала:

- **"Танып белү" белем бирү** өлкәсе табигать, аның үзенчәлекләре, экологик бәйләнешләр белән таныштыру; балаларның ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү, системалаштыру; нәниләрдә экология бурычларын гамәлгә ашыруны, туган як, өлкәннәр хезмәте турында балаларның белемнәр тирәнәйтүне максат итеп куя.

- **"Аралашу" белем бирү** өлкәсе нәниләрдә туган телгә мәхәббәт, матур әдәбият әсәрләре белән кызыксыну, авазларны дөрес әйтү, бәйләнешле сөйләм культурасы булдыруга, сабыйларга кара-каршы сөйләшә белү (диалогик сөйләм) күнекмәләрен камилләштерү, сәнгатьле сөйләм чараларын үзләштерүгә булышлык итү бурычларын гамәлгә ашыра.

- **"Матур әдәбият" белем бирү** өлкәсе кешеләрне һәрчак яхшыга гына өндәүче, акыллы, тапкыр булырга киңәш бирүче, авыр вакытта югалып калмаска, нык ихтыярлы, батыр йөрәкле булырга өйрәтүче, яшь үзенчәлекләрен искә алып сайланган шигырьләр, хикәяләр, әкиятләрбелән танышуны, балаларны әдәби телдә сөйләшергә өйрәтүне максат итеп куя.

Укыту-методик комплектында тупланган материал шулай ук балаларның сөйләмен үстерү, тирә - юнь, матур әдәбият әсәрләре белән таныштыру максатында рәсем ясау, әвәләү, конструкцияләү, кисеп ябыштыру, музыка, физкультура эшчәнлекләрендә, иртән балаларны кабул итү, саф һавада булу, табигатьне күзәтү вакытында, әти-әниләр белән бердәм эшчәнлектә кулланыла һәм ныгытыла.

Елга ике тапкыр диагностик методикалар ярдәмендә, балалар индивидуаль эшне оештыру максатыннан мониторинг үткәрелә, аның нәтиҗәләре балаларның персональ карточкаларына языла.

Вакыты	Тема	Бурычлар	Эш төрләре	Интегральләштерү	Форма	Җиһазлау
	Җәй белән саубуллашу	1) җәй турында күзаллауларга нигез салу, тәүлек өлешләрен дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен; күз алдына китерә, хыяллана белүләрен; вак моториканы, рәсем ясау күнекмәсен, иҗади сәләтләрен үстерү; 3) балаларда табигать белән кызыксыну тәрбияләү	Уен ситуациясе “Табышмак әйтү” Сөйләм үстерү Шигырь өйрәнү	нәфис-нәфасәти үсеш өлкәсе	группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре, (аларга диаметры 8-9 см булган сары түгәрәкләр ясалган), һәр бала өчен сары, тәрбияче өчен зәңгәр, кызыл төстәге фломастерлар, «Иртәнге нур» (С. Садыйкова көе, З. Вәли сүз.) җырының аудиоязмасы
	“Ә” авазын	1) «ә» сузык авазын дөрес итеп, кыска һәм озын итеп әйтергә күнектерү. «Ә» авазын аерым, сүзләрдә һәм җөмләләрдә әйтүне ныгыту; 2) сорауларга җавап бирергә теләк уяту 3) сюжетны чагылдыра торган уеннарда катнашу теләге тәр-бияләү	Уен ситуациясе “Күңелле тел” “Курчак җырлый” “Табиб янында”	хезмәт	группа	курчак, караватъ, фланелеграф; сөт эчеп торган песи, ползунки кигән курчак рәсемнәре. Аерым өстәлгә уенчыклар куелган (аю, төлке, курчак, әтәч һ.б.).
	З.Гөмәрованың “Ул шуңа кечкенә” дигән шигырен уку	1) балаларны шигъри әсәрне тыңлый һәм аңлый белергә өйрәтүне дәвам итү; аерым сүзләрне, фразаларны тәр-бияче артыннан дөрес итеп кабатлауларына ирешү; сүзлекләрен активлаштыру; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарларын, хәтерләрен, хәрәкәт активлыкларын үстерү; 3) әсәргә карата кызыксыну уяту, сәламәт яшәү теләге тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Хәрәкәтле уен	нәфис-нәфисәти үсеш	группа	курчак, «Курчак» җырының аудиоязмасы (М.Бикбова сүзләре һәм көе).

	Бакчада алмалар өлгерде	1) балаларның көз, табигатьтәге көзге үзгәрешләр,җиләкҗимешләр(алма, аның билгеләре) турында күзаллауларын баету нигезендә сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру, тиңдәш кисәкләр кергән җөмләләр төзергә өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сенсорик күнекмәләрен, артикуляция аппаратын үстерү; 3) күмәк эшләүгә тарту, сорауларга җавап бирү теләге тәр-бияләү.	Яңа материал бирү Уен ситуациясе «Серле капчык» Уен ситуациясе “Уен ситуациясе «Зур, баллы, татлы алма»		группа	«Серле капчык», алма («серле капчыкка» салына); чыршы, каен, алмагач рәсемнәре; магнитлы такта, алмагач макеты, төрле төстәге зур һәм кечкенә алмалар, ковровраф, зур һәм кечкенә ике чиләк
	Э.мөэминова ның “Үз телендә сөйләшә" шиг уку	1) балаларны Э. Мөэминованың «Үз телендә сөйләшә» дигән шигыре белән таныштыру; аерым сүзләрне тәрбияче артыннан кабатлап, сөйләмдә активлаштыру; 2) аңга алуларын, игътибарын, фикерләүләрен үстерү; 3) туган телгә мәхәббәт һәм аны өйрәнү теләге тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру “Туган тел” җырына кушылып җырлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	«Туган тел» җырының аудиоязмасы (Г. Тукай сүзләре, халык көе).
	Йомшаккай әзерләгән сюрприз	1) агачтан ясалган уенчык-ларны карау барышында агач материалы, аның үзлекләре (каты, нык) белән таныштыру; тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтү; 2) предметларның төсен, формасын, зурлыгын билгели белергә өйрәтү, анализаторлар эшчәнлеген, сүзлекбайлыгын, хәтерләрен, игътибарларын үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл караш, уеннан соң уенчыкларны урынына кую гадәте тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серле тартма” Уен ситуациясе “Без матрешкалар” җырлау		группа	тартма, уенчык песи (Йомшаккай), карау өчен пирамида, зур матрешка һәм һәр балага җитәрлек матрешкалар

	Алтын көз	балаларга табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында мәгълүмат бирү, яшелчәләр (кишер, помидор) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) балаларның яшелчәләрне (кишер, помидор) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белүләренә ирешү; игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмен, сенсорик күнекмәләрен үстерү; 3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге уяту; табигатькә уңай караш тәрбияләү.	Ел фасылы турында аңлату. Рәсем буенча эш. Уен ситуациясе “Төсләре буенча төрле” “Күп,аз”		группа	көз рәсеме төшерелгән рәсем; кызыл һәм сары тасмалар бәйләнгән ике кәрзин; һәр балага кызыл һәм сары яфракларның контурлы сурәтләре, берәр ал
	“Туп”	1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга һәм сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү; сорауларга җавап бирүгә күнектерү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, хәтерен, интонацияле сөйләмен үстерү; 3) балаларда кечкенәләр турында кайгыртучанлык хисе тәрбияләү; бергә шөгыльләнергә теләк уяту	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Хәрәкәтле уен	физик үсеш	группа	курчак, бала санынча кәрзингә салынган кечкенә туплар, савытлар белән су
	Мультфильм карау	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2. Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык, дуслык тәрбияләү. Утырып торучанлык булдыру			группа	УМК дан анимацион сюжетлар
	манара	1) балаларны төрле зурлыктагы һәм төрле төстәге төзү материалы - шакмаклар белән таныштыру, үрнәк буенча манара корылмасы төзергә өйрәтү. 2) предметның төсен, фор-масын, зурлыгын атый бе-лүләренә ирешү;	Уен ситуациясе “Манара төзү” Уен ситуациясе “ зур,кечкенә”	нәфис-нәфисәти үсеш	группа	Уенчык песи, тартма белән төрле зурлыктагы (зур, кечерәк, кечкенә), төрле төстәге (кызыл, яшел, зәңгәр) шакмаклар. Н. Гайсин сүзләре, Н. Зарипова музыкасына «Балалар

		3) бергә шөгыльләнү теләге уяту; балалар бакчасына карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.	Җыр өйрәнү			бакчасында» җырының аудиоязмасы
	“Баш бармак” шигри әсәрен уку	1) шигъри әсәрнең эчтәлеге аша бармак атамаларын истә калдыру, бармак уеннары өйрәнү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, сәнгатьле сөйләмен, бармакларының хәрә-кәтчәнлеген үстерү; 3) халык авыз иҗатына хөрмәт тәрбияләү.	шигъри әсәрнең эчтәлеге аша бармак атамаларын истә калдыру, бармак уеннары өйрәнү		группа	
	“Аю белән Бабай” әкиятен уку	1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; үсемлекләр турындагы белемнәрен киңәйтү; сүзлекләрен баету һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен, кулның вак моторикасын үстерү; 3) халык авыз иҗаты әсәрләренә мәхәббәт тәрбияләү	Сорау лар биреп, Аю белән бабай сүрәтләрен фланелеграфта күрсәтә бару		группа	фланелеграф (ковроград); аю, бабай, шалкан, бодайның контурлы сурәтләре; поднос; капчыкка салынган бодай бөртекләре, балалар санынча аю битлекләре
	Куян үстергән кишер һәм помидор	1) балаларга табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында мәгълүмат бирү, яшелчәләр (кишер, помидор) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) балаларның яшелчәләрне (кишер, помидор) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белүләренә ирешү; игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмен, сенсорик күнекмәләрен үстерү; 3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге уяту; табигатькә уңай караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Исәнләшү” Уен ситуациясе “Кунак килә” Уен ситуациясе “Куян үстергән кишер һәм помидор”	хезмәт	группа	уенчык куян, балалар санынча кишер, помидор, «серлетартма

	Ш.Маннурның “Яратам” шиг яттан өйрәнү	1) шигырнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; сүзлекне баету һәм активлыштыру; гаилә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; 2) шигъри әсәрне яттан сөйләргә теләк уяту; аңга алуларын, хәтерне, игътибарны үстерү; 3) гаиләгә карата хөрмәт, туганлык хисләре тәрбияләү	балаларга гаилә сурәтләнгән рәсем күрсәтү «Гаилә» сюжетлы-рольле уен		группа	
	КУЯН ҮСТЕРГӘН КЫЯР ҺӘМ ШАЛКАН	1) балаларның табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, шалкан) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) яшелчәләрне (кыяр, шалкан) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белергә өйрәтүне дәвам итү; игътибарларын, аңга алуларын; диалогик сөйләм, сенсорик сәләтләрен үстерү; 3) сорауларга җавап бирү теләге тудыру; табигать белән кызыксыну тәрбияләү	Уен ситуациясе “Куяннан серле тартма” Уен ситуациясе “Бабай үстергән шалкан” Күмәк эш “Әвәләү”		группа	уенчык куян, балалар санынча кыяр, шалкан; «серле тартма»
	Ә.Ерикәйнең “Көз” шигырен яттан өйрәнү	1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга, аны истә калдырырга һәм сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү; шигырьдәге килде, саргайды, шиңде, сибелде фигыльләре хисабына сүзлекне баету; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарларын үстерү; 3) көзге матурлыкка соклану хисе, күзәтүчәнлек тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру “Яфрак бәйрәме” җырын тыңлау	нәфис-нәфисәти үсеш	группа	көзге урман сурәтләнгән рәсем, «Яфрак бәйрәме» җырының аудиоязмасы (Р. Еникеева көе, Л. Лерон сүзләре).

	Сары,кызыл яфраклар	1) балаларны көз, кыш ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру; бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турында мәгълү-мат бирү; көзге яфраклар турындагы белемнәрен (яфракларның төсләре үзгәрә, алар коелалар) киңәйтү. Авазлар әйтелешен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен үстерү; көзге табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү; 3) балаларда чиста, пөхтә эшләү теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Серлеконверт” Уен ситуациясе “Келәм ясау”	нәфис-нәфисәт и үсеш өлкәсе	группа	көзге һәм кышкы пейзажлар сурәтләнгән рәсемнәр, яшел төскә буялган ватман (келәм); һәр балага җитәрлек сары яки кызыл төстәге яфраклар, пумалалар, җилем, салфеткалар; «Яфрак бәйрәме» (Р.Еникеева көе, Л.Лерон сүз.) җырының аудиоязмасы.
	М.Фәйзуллин анын “Көзге яңгыр” шигырен уку	1) шигырьнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; шигырьнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, уен барышында чикләнгән мәйданда йөгерергә күнектерү; 2) аңга алуларын, игътибарларын үстерү; тәрбияче сигналы буенча хәрәкәт итәргә өйрәтү; 3) шигъри әсәр белән кызыксыну, уен ярдәмендә тыңлаучанлык тәрбияләү.	шигырьне укып коврографта шигырьдә сурәтләнгән күренешләрне күрсәтә бару: яңгыр ява, зонтик тоткан бала апасы белән бара		группа	коврограф. Кояш, болыт, яңгыр, апа, сеңелнең контурлы сурәтләре. Зур зонт.
	“Безнең кунаклар” мулт карау	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2.Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык,дуслык тәрбияләү.Утырып торучанлык булдыру			күмәк	УМК дан анимацион сюжетлар

	Мин һәм минем гаиләм	1) балаларның гаилә һәм гаи-лә әгъзалары турындагы белемнәрен баетуны дәвам итү; исемнәрне сан, тартым белән төрләндерүгә (әни-әниләр, әни-әнием) күнектерү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, аңга алуларын үстерү; 3) олылар белән ирекле аралашу күнекмәләре; гаиләгә һәм гаилә әгъзаларына карата игътибарлылык, кайгыртучанлык тәрбияләү	Уен ситуациясе “кунак килә” Уен ситуациясе “Чәй өстәле хәзерлибез” “Чәй эчәбез”	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	гаилә (әти, әни, бабай, әби, кыз, малай) сурәтләнгән рәсем; әти, әни, бабай, әби, кыз сурәтләнгән рәсемнәр; күп әниләр, әтиләр, әбиләр, бабайлар, кызлар, малай- лар сурәтләнгән рәсемнәр, малай курчак.
	“Кем нәрсә ярата?” дигән татар халык әкиятен сөйләү	1) әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү; балаларның йорт кошлары һәм хайваннары турындагы күзаллауларына төгәллек кертү; аваз ияртемнәрен ачык һәм дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, образлы фикерләүләрен, ишетү сәләтен үстерү; 3) кошларга, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.			группа	песи, эт, әтәч, кәҗә уенчыклары, «Безнең дусла- рыбыз» җырының аудиоязмасы (М. Хөсәен сүзләре, А. Ключарев музыкасы)
	Алсуның яңа өе	1) балаларны йорт җиһаз-лары белән таныштыру, бил геләнешләре буенча гомумиләштерергә өйрәтү; бирелгән сорауны аңлау һәм җавап бирүләренә ирешү; 2) җиһаз предметларының атамасын һәм билгеләнешен, аларның нинди материалдан эшләнгәнен ачыклауларына ирешү; артында, янында, өстендә кебек сүзләр хисабына сүзлек байлыгын үстерү; 3) йорт җиһазларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Алсуның яңа өенә җиһазлар алабыз” “Алсу кайда”		группа	курчак, аның бүлмәсенең макеты, уенчык йорт җиһазлары (өстәл, урындык, табуретка, диван, кәнәфи, сервант), машина

	“Баш бармак” шигъри әсәрен уку	1) балаларның яңа шигырьне эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, сорауларга төгәл итеп җавап бирергә күнектерү; 2) аңга алуларын, игъти- барын, фикерләүләрен, хәрәкәтләре төгәллегенен үстерү; 3) балаларда пөхтә һәм чиста йөрү теләге тәрбияләү.	шигъри әсәрнең эчтәлеге аша бармак атамаларын истә калдыру, бармак уеннары өйрәнү		группа	
	Кунак каршылыйбыз	1) савыт-сабаның аерым предметлары, аларның ку-лланылышы турында беле-мнәренә төгәллек кертү; тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзергә өйрәнүне дәвам итү; әңгәмәгә тарту; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын үстерү; тәрбияче биргән сорауны ишетү, аңлау һәм аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү; үз исемен дөрес итеп әйтә белергә өйрәтү; 3) балаларда сөйләм этикетына нигез салу (исәнләшү, танышу, саубуллашу); өлкәннәргә бу лышу теләге уяту; савыт-сабага сакчыл караш тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Курчак белән танышу” “Өстәл әзерлибез” “Табынга куелачак предметларны карау,өйрәнү”		группа	кыз һәм малай курчаклар, чәй өстәле, ашъяулык, тартмада савыт-сабалар: чынаяк, чәй тәлинкәсе, чәйнек, чәй кашыклары, сай тәлинкәләр, шикәр савыты, чәй савыты, конфет савыты, салфетка савыты; чәй, конфетлар, салфеткалар
	Уенчык песи баласы турында сөйләү	1) балаларның гаилә турындагы күзаллауларын киңәйтү; уен-чыкны карауга балаларны җәлеп итү; уенчыкны сорауларга җавап бирү юлы белән тасвирларга, тәрбияче ярдәмендә уенчыктурында кыска хикәя төзергә өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, аң га алуларын, күзәтүчәнлеген, сүз-лек байлыгын үстерү; 3) тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге уяту; йорт хайваннарына карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Песи турында сөйләү” “Ак, кара песине тап”		группа	уенчык ак һәм кара песи балалары, уен өчен күңелле көй аудиоязмасы.

	мониторинг				һәр бала белән аерым	
	Ә.Бикчәнтәев аның “Бәтиләр”уку	1) шигырнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү һәм тирәнәйтү; сорауларга тулы җаваплар бирергә, аваз ияртемнәрен дөрес кабатларга өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, сүзлек байлыгын, музыкаль ишетү сәләтен үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык хисе тудыру.	балаларга фермадагы бәтиләр сурәтләнгән иллюстрация күрсәтү, шигырьне уку,кушылып җырлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	уенчык бәрән яки бәрән рәсеме; йон, йон- нан бәйләнгән бияләй, шәл, оекбаш, киез итекләр; «Бәтиләр» җырының (Ә. Бакиров музыкасы, Ә. Бикчәнтәева сүзләре) ау- диоязмасы.
	Минем йортым, минем районым	1) балаларны туган район, аның исеме , районда ясала торган сөлге, кирпеч Һ.Б белән таныштыру, 2) аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү 3) туган район ,аның эшчеләре, аларның хезмәте белән горурлану хисе тәрбияләү	Рәсем буенча эш Уен ситуациясе «Әтием, әнием һөнәре”	хезмәт	группа	туган район ,аның эшчеләре, аларның хезмәтетурынла презентация
	“Әлли-бәлли итәргә...” бишек җырын уку	1) бишек җырының эчтәлеген, тәрбияче сөйләмен аңлауларына ирешү; сөйләмдә тирбәтергә фигылен куллана белергә өйрәтү; 2) аңга алуларын, игътибарны, конкрет-образлы фикерләүләрен үстерү; 3) сөйләм этикетының гади кагыйдәсен (тәмле йокы теләү) тормышта куллану теләге уяту; бишек җырлары	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру “Бишек җырын” җырын тыңлау		группа	елый торган курчак, бишек

		белән кызыксыну, аларны уен вакытларында җырларга омтылыш тәрбияләү.				
	Н.Каштанның “Безнең сыер” шигырен уку.	1) әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү; кайбер сүзләрне (мөгери, китер, йөгер) үзләштерүләренә ирешү, [у] авазы кергән аваз ияртемнәрен әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, аңга алула рын үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык, мәрхәмәтлелек хисләре тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру		группа	сыер рәсеме.
	Серле шкатулка	1) балаларны уенчыкларының төрләре белән таныштыру, аларны күзәтергә теләк тәрбияләү; 2) балаларны уенчыкларының төсен, формасын, зурлыгын, кулланылышын билгеләргә өйрәтү, диалогик сөйләмнәрен үстерү, сорауларга җөмлә белән җавап бирергә өйрәтү; аңга алуларын үстерү; берничә сенсорик билгеләре буенча бертөрле предметларны төркемгә бе рләштерергә өйрәтә башлау; 3) уенчыкларга сак караш тәрбияләү; балаларда яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру.	Уен ситуациясе “Серле шкатулка”	нәфис-нәфисәт и үсеш өлкәсе	группа	шкатулка; төрле төстәге, төрле зурлыктагы, төрле формадагы уенчыклар, балалар санынча кәгазьдән киселгән кар бөртекләре, савытка салынган кар
	Төлке бездә кунакта	1) сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчендә, артында, астында, өстә, өстендә) кулланырга, «кайда?, «кая?» сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итү; 2) игътибарны, тәрбиянең күрсәтмәләре буенча эшләү күнекмәләрен үстерү; 3) җәнлекләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү	Уен ситуациясе “Серле тартма”	физик үсеш		балалар саны буенча серле тартмага салынган кечкенә уенчык төлкеләр, уенчык бүре, татар көенең аудиоязмасы.

	Ж.Дәрзамановның “Алмаз“ шиг уку	1) балаларны Ж. Дәрзамановның шигыре белән таныштыру, тәрбияченең сорауларына җавап бирергә күнектерү; җыр тыңлаганда актив булырга өйрәтү; 2) аңга алуларын, игътибарны, сүзлекне, ишетү сәләтен үстерү; 3) дөрес киенергә теләк уяту, шигырьләр белән кызыксыну хисе тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру “Алмаз” җырын тыңлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	уенчык аю (ул дөрес киенмәгән), «Алмаз» җырының аудиоязмасы (Р. Еникеев көе, Җ. Дәрзаманов сүзләре)
	Куян белән тиен	1) балаларның кышкы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре, кыргый җәнлекләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, тикшеренүләр барышында суның үзлекләре турында мәгълүмат бирү; авазларның артикуляциясен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, танып белү активлыкларын фор малаштыру; 3) балаларда яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру; җәнлекләргә карата кайгыртучанлык хисе тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Муенса кемнеке” Үстерешле диалог Кышкы урманга экскурсия	физик	группа	боздан ясалган муенса, тәлинкә, кәрзин, йомшак куян һәм тиен уенчыклары; чыршы, нарат агачлары макеты, кишер, чикләвек (муляжлар булса да ярый)
	Кар ява	1) балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү; кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, рәсем ясауга кызыксынуларын, пространствода ориентлашуларын, сөйләм сулышын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү	Уен ситуациясе “Кар бөртекләре” Хәрәкәтле уен “Куянны юатабыз”	физик	группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре, һәр балага җитәрлек мамык кисәкләре, зәңгәр төстәге кәгазь битләре, ак гуашь, уенчык куян, кыш темасына аудиоязма

	“Кар бабай” мульт карау	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2. Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык, дуслык тәрбияләү. Утырып торучанлык булдыру			группа	Диск1
	Алсуны урамга киендерәбез	1) кышкы киемнең билгеләнешен, төсен, аерым детальләрен, материалын атап, аны сурәтләргә; исемне сыйфат белән бәйләп, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; 2) тукыма, мех, йомшак, җылы, шома, ак, яшел, зәңгәр сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру, конкрет-образлы фикерләүләрен, игътибарларын, күрү хәтерләрен үстерү; 3) киемнәргә карата сакчыл караш тәрбияләү	Уен ситуациясе “Алсуның кышкы киемнәре”	ара	группа	кәрзин, тукыма, мех кисәкләре. Кышкы киемнән (куртка, башлык, итекләр, бияләйләрдән) курчак Алсу. Төзү материалы
	Сүз тыңлаучан булыгыз” шиг уку	1) балаларны Р.Вәлиеваның шигыре белән таныштыру, сорауларга төгәл җавап бирүләренә ирешү, җиһаз сү- зен актив сүзлеккә кертү. Җиһаз атамаларын таный һәм атый белергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, , диалогик сөйәмен үстерү; 3) тыйнаклык, тыңтәрбияләү, кунакта үз-үзеңне тота белү кагыйдәләрен үзләштерә башлау.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау		группа	курчак, курчак йорты, курчак йорты өчен җиһаз
	Кыш	1) балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү; кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белүләренә ирешү;	Уен ситуациясе “Кышкы урманга экскурсия”		группа	персонажларының курчаклары, балалар санынча битлекләре

		2) балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, рәсем ясауга кызыксынуларын, пространствода ориентлашуларын, сөйләм сулышын үстерү; 3) башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү				
	Һ. Такташның “Ләйлә” шигырен уку.	1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына, дөрес җавап ирешү; тәрбияче артыннан аерым сүзләрне, фразаларны кабатларга теләк уяту; ел фасыллары турындагы елемнәрен тирәнәйтү; 2) балаларның аңга алу ларын, хәтерен, игътибарын, хәрәкәтләр төгәллеген үстерү; 3) кышкы табигатьнең матурлыгын күрә, соклана белүләренә шартлар тудыру.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау		группа	уенчык чана, курчак.
	“Чана шуабыз” рәсемен карау	1) балаларны рәсемне карарга, аның эчтәлеген аңларга, эч-әлеге буенча сорауларга җа-вап бирергә өйрәтүне дәвам итү; 2) диалогик сөйләмнәрен; күзәтүчәнлекләрен, күрсәтмә-образлы фикерләүләрен үс-терү; 3) кышның матурлыгын күрә белергә өйрәтү	Уен ситуациясе “Кышкы уеннар" Индивидуаль һәм күмәк кабатлау.		группа	«Чанада шуабыз» рәсеме, ак гуашь, зәңгәр фон- лы кәгазьләр, кышкы киемнән Алсу курчак
	“Кыш” шигырен яттан өйрәнү	1) эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү; шигырьне яттан сөйләүгә омтылышларын хуплау, сорауларга текст сүзләре белән җавап бирүгә күнектерү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, сүзлеген, игътибарын, хәрәкәтләр төгәллеген үстерү;	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау		группа	

	Җимлек янында	1) кышлаучы кошларны күзәтүне оештыру; аларны тышкы кыяфәтләре буенча танырга өйрәтүне дәвам итү; пумаланың очы белән ярма бөртекләре ясауны ныгыту; 2) аваз иялртемнәрен әйтүдә күнектерү; сүзлек запасын баету, күзәтүчәнлекләрен, игътибарлылыкларын үстерү; 3) кошларга карата сак караш, алар турында кайгыртучанлык, кышын аларны тукландыру теләге тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Җимлектә кошлар” Шигырь уку Кечкенә,зур	физик үсеш	группа	«Җимлек янында» рәсеме, җимлектә – чыпчыклар; сары гуашь, кәгазь (ватман), кәгазьдән ясалган кошлар (һәр балага җитәрлек), пумалалар
	Ә.Бикчәнтәева “Салкын саф һава” шиг уку.	1) балаларны шигъри әсәрнең эчтәлеге белән таныштыру, кышкы табигать турындагы тирәнәйтү, шигъри текстны истә калдырырга ярдәм итү; 2) сәнгатьле сөйләмнәрен үстерү; 3) шигъри әсәргә карата кызыксыну тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау эчтәлеге буенча хәрәкәтләр ясау		группа	мольберт, шигырьнең эчтәлеге сурәтләнгән рәсем, күңелле бию көе (аудиоязма), кар бөртекләре
	И.Шәймөхәммәтовның “Мактанчык бака” әсәрен уку	1) балаларны хикәя белән таныштыру, мактанчык сүзен сөйләмдә активлаштыру, тәрбияче биргән сорауларга аңлап бирергә күнектерү; әйләнә-тирә турындагы белемнәрен киңәйтү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, сүзлек байлыгын үстерү;3) балаларда тыйнаклык; бергә шөгыльләнү теләге тәрбияләү.	Әсәрне уку		группа	уенчык бака, үрдәк; серле тартмачык.
	Тере һәм уенчык кошларны карау	1) тере һәм уенчык кошны чагыштырып, уенчык кош – дымка уенчыгы белән таныштыру, уенчык кошның нинди материалдан ясалган булуын ачыклау; төсләрне, дымка бизәге элементларын ныгыту; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәнүне дәвам итү;	Уен ситуациясе «серле читлек»,		группа	читлектәге тере кош, уенчык кош (дымка уенчыгы), кошка ярма һәм су салу өчен савыт

		3) кошлар белән кызыксыну, аларга карата сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү				
	Халык җәүһәрләре	1) фольклор әсәрләренә карата кызыксыну уяту; шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; 2) балаларда уңай эмоциональ халәт булдыру; 3) хезмәткә уңай караш тәрбияләү			группа	китап
	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү	1) балаларны әкиятне игътибар белән тыңларга, сюжетның эзлеклелеген күзәтә белергә өйрәтү; 2) Тычкан-Чыелдык, бака-Бакылдык, куян-Куркаккай, төлке-Хәйләбай, бүре-Сорыколак, аю-Камытаяк сүтезмәләре хисабына балаларның сүзлеген баету, активлаштыру; игътибарны, ишетү, күрү хәтерен үстерү; 3) халык иҗатына кызыксыну тәрбияләү.	әкиятне укыганда персонажларны һәм аларның гамәлләрен, хәрәкәтләрен күрсәтә торган контурлы рәсемнәрне фланелеграфка куеп бару		группа	фланелеграф (ковроград), «Теремкәй» әкиятенең персонажлары, битлекләр, кыршаулар, төзү материалы.
	“Чәбәк-чәбәк әбкәсе” юаткычын уку.	1) балаларның юаткычны күрсәтмәлектән башка гына тыңлый белүләренә ирешү; истә калдыру максатыннан, юаткычның кайбер сүзләрен тәрбияче артыннан берничә тапкыр кабатларга мөмкинлек бирү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын; кул һәм гәүдә хәрәкәтләрен үстерү; 3) татар халык аваз иҗаты белән кызыксыну, әниләргә карата хөрмәт тәрбияләү.	юаткычны өйрәнү ситуатив күнегү “Җиләк җыю”	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	кәрзин (җиләк салу өчен).
	«Шундый ук	1) үз фикерләрен, грамматик яктан дөрес итеп, ике-өч сүздән торган гади җөмләләр белән белдерер гә өйрәтү, гомумиләштерү күнекмәсе булдыру, предметларны	Уен ситуациясе		группа	сабын, теш щёткасы, теш пастасы, сөлге, кыстыргычлар, губка, тарак,

	предметны тап» дидактик уены	чынбарлыкта һәм рәсем дә танырга өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачык лау, предмет исемнәрен атау хисабына (сабын, теш щёткасы, теш пастасы, сөлге) һәм сөйләмдә кулланылган фигыльләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру һәм баету; 2) тәрбияче сорауларына гади җөмлә белән тулы җавап бирү осталыгына ирешү, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	“Юу, юыну, киенү” “Тиешле төсләрне тап”			су белән таз, кувшин, мольберт, рәсемнәр, курчак күлмәге, Мәрьям-курчак.
	Л.Толстойның “Өч аю” әкиятен уку	1) балалар өчен зур күләмле булган әкиятне игътибар белән тың лауларына һәм аңлауларына ирешү; сәнгатьле сөйләм аша балаларда әдәби персонаж ларның эшгамәлләренә бәя бирү, үз кичерешләрен чагылдыра белү күнекмәләре форма лаштыра башлау; сүз лекне активлаштыру, балаларның сәнгатьле сөйләмен үстерү; 2) балаларның аңга луларын, игътибарын, фикерләүләрен үстерү; 3) әкиятләргә карата кызыксыну тәрбияләү.	әкиятне укыганда персонажларны һәм аларның гамәлләрен, хәрәкәтләрен күрсәтә торган контурлы рәсемнәрне фланелеграфка куеп бару		группа	фланелеграф, әкият персонажларының (кыз, өч аю), өйнең, урманның, өч савыт, өч кашык, өч караватның контурлы рәсемнәре; аш бүлмәсенең, йокы бүлмәсенең рәсемнәре.
	Мульт	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2.Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3 Игътибарлылык,дуслык тәрбияләү.Утырып торучанлык булдыру			группа	Диск2
	Л.Толстойның “Өч аю”әкиятен сөйләү	1) әсәрне кабаттан игътибар белән эчтәлеген аңлап тыңлауларына ирешү, башкаларның эмоциональ халәтен	әкиятне укыганда персонажларны һәм аларның гамәлләрен,		группа	фланелеграф, өч аюның контурлы сурәте

		аңлый белергә өйрәтү;2) балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, аңга алуларын, хәтерен, сәнгатьле сөй-ләмен үстерү;3) әйләнә-тирәдә үз- үзеңне тоту кагыйдәләре; җиһазга карата сакчыл караш тәрбияләү	хәрәкәтләрен күрсәтә торган контурлы рәсемнәрне фланелеграфка куеп бару			
	“Төлке,куян һәм әтәч”әкиятен сәхнәләштерү	1) рус халык әкиятен балаларның исләренә төшерү; сюжетның үсеше артыннан күзәтергә, әкиятнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, фикерләвен, сәнгатьле сөйләмен үстерү; 3) балаларда кеше хәленә керә белүчәнлек, кайгыртучанлык, ярдәмчеллек, бер-берсенә карата игътибарлылык, дуслык хисләре тәрбияләү.	әкиятне укыганда персонажларны һәм аларның гамәлләрен, хәрәкәтләрен күрсәтә торган контурлы рәсемнәрне фланелеграфка куеп бару, балалардан кабатлаттыру		группа	өстәл театры өчен персонажлар: әтәч, куян, төлке, үгез, аю, эт әкият персонажларының курчаклары, балалар санынча әтәч битлекләре, бер төлке битлеге.
	Д.Гарифуллинның “Тавыклар һәм Таһир” шигырен уку	1) шигъри әсәр белән таныштыру; йорт кошлары турындагы белемнәрен тирәнәйтү; сорауларга аңлап, дөрес җавап бирүләренә ирешү; аваз иялтемнәре әйтелешен ныгыту; бер һәм күп төшенчәләрен ныгыту;2) балаларның аңга алуларын, күзаллауларын, игътибарын, кул хәрәкәтләрен, иҗади сәләтләрен үстерү; фантазияләрен баету; 3) балаларда йорт кошларына карата кайгыр тучанлык, үзләре башкарган эшкә шатлана белү хисләре тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Йомырка ясау	хезмәт	группа	шигырь эчтәлеге буенча рәсем, балалар санынча кечкенә ак шарлар яки әстерхан чикләвекләре, алтын төсендәге фольга кисәкләре, кәрзин

	“Төлке,куян һәм әтәч”әкиятен сөйләү	1) рус халык әкиятен балаларның исләренә төшерү; сюжетның үсеше артыннан күзәтергә, әкиятнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, фикерләвен, сәнгатьле сөйләмен үстерү; 3) балаларда кеше хәленә керә белүчәнлек, кайгыртучанлык, ярдәмчеллек, бер-берсенә карата игътибарлылык, дуслык хисләре тәрбияләү.	әкиятне укыганда персонажларны өстәлгә куеп бару,балалардан кабатлаттыру		группа	өстәл театры өчен персонажлар: әтәч, куян, төлке, үгез, аю, эт әкият персонажларының курчаклары, балалар санынча әтәч битлекләре, бер төлке битлеге.
	Бозау, колын, бәрән турында сөйлибез	1) язгы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре турында күзаллауларын киңәйтү; тәрбияче белән бергә уенчык турында кечкенә хикәя (2-3 җөмлә) төзергә, капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне (зур – кечкенә, калын – нечкә) таба һәм куллана белергә өйрәтүне дәвам итү; балаларның аваз ияртемнәрен әйтә белүләрен ныгыту; 2) балаларның аңга алуларын, монологиксөйләменүстерү; 3) балаларда хайваннар тормышы белән кызыксыну тәрбияләү	Ел фасылын кабатлау “Нәрсә ничек кычкыра?”		группа	сарай-ширма, уенчыклар: ат – колын, сыер – бозау, сарык – бәрән; чирәмлек рәсеме; су салынган тәлинкәләр (балалар санынча)
	Ватанны саклаучылар көне	1) Ватанга,туган шәһәребезгә карата турында күзаллауларын киңәйтү; сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, рәсем ясауга кызыксынуларын, сөйләм сулышын үстерү;патриотик хисләр тәрбияләү.	“Әтием турында сөйлим”	хезмәт өлкәсе Физик үсеш	группа	төркемгә йөрүче балаларның әтиләренең фотосурәтләре (хәзерге вакытта һәм армиядә хезмәт иткәндә төшкән)
	Очучылар	1) балаларны самолетның өлешләрен, зурлыгын, фор-масын билгеләргә һәм атар га өйрәтүне, исемнәрне сый-фатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны, [у] сузык авазын әйтүгә күнек-терүне	Уен ситуациясе “Без очучылар”	хезмәт	группа	хәрбиләрнең баш киемнәре, уенчык самолетлар.

		дәвам итү; очучы, очып китү, очып төшү, аска, өскә, уңга, сулга, самолет сүзләре хисабына сүзлекне активлаш-тыру; 2) балаларның нинди? кайда? кая? нәрсә? сорауларына тулы фразалар белән җавап бирүләренә ирешү, игътибар-ларын үстерү; 3) очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү.	Хәрәкәтле уен ”Самолетлар”			
	Ватанны саклаучылар көне	1) балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын; диалогик, монологик сөйләмнәрен үстерү; 3) балаларда Туган илгә мәхәббәт, малайларда көчле, кыю булырга омтылыш тәр-бияләү.	Шигырьләр өйрәнү,бәйрәмдә сөйләү		группа	бүләкләр әзерләү, шигырьләр өйрәнү
	З.Туфайлован ың “Шофер булам” шиг уку	1) балаларны шигырьнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирә белүләренә ирешү, сүзлекләрен баету һәм активлаштыру; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарларын, конкрет-образлы фикерләүләрен үстерү;3) шофер хезмәтенә карата кызыксынуларын үстерү, юл йөрү кагыйдәләрен үтәргә кирәклеген төшендерү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау “Шофер» җырын тыңлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	серлекапчык, уенчык машина, ши- гырь эчтәлегенә туры килгән рәсем, С. Низаметдинов көе, Ф. Рәхимголыва сүзләренә «Шофер» җыры аудиоязмасы.
	Д.Аппакован ың “Рөстәм” әсәрен уку	1) чәчмә әсәрнең эчтәлеген аңлауларына,тәрбияченең сорауларына дөрес җавап бирүләренә ирешү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; 3) табын әдәбе тәрбияләү.	Әсәрне укып коврографта әсәрдә сурәтләнгән күренешләрне күрсәтә бару.		группа	фланелеграф. самовар, өстәл, конфетлар, сумса,

						карбыз, алманың контурлы сурәтләре
	З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау	1) балаларны шигырь белән таныштыру; истә калдыру максатыннан, тәрбияче биргән сорауларга шигырь сүзләре белән җавап бирүләренә ирешү; 2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, сәнгатьле сөйләмен, сенсор сәләтләрен үстерү, аларда уңай эмоцияләр тудыру; 3) әниләргә карата мәхә ббәт тәрбияләү.	шигырьне укып коврографта шигырьдә сурәтләнгән күренешләрне күрсәтә бару шигырьне яттан сөйләтеп карау		группа	шигырь эчтәлеге буенча рәсем
	Сигезенче март	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2.Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык,дуслык тәрбияләү. Утырып торучанлык булдыру	Уен ситуациясе «Серле сандык» Үстерешле уен «Минем әнием”	нәфис-нәфисәти	группа	«серле сандык», һәр балага бирәр сары һәм бишәр кызыл түгәрәк, «Әниләр бәйрәме» (Гариф Гомәр сүз., М.Бикбова көе) җырының аудиоязмасы.
	Г.Нәбиуллинаның “Әнигә булышам” шигырен уку.	1) балаларны Г.Нәбиуллинаның шигыре белән таныштыру, бирелгән сорауларга җавап бирергә өйрәтү; 2) аңга алуларын, игътибарларын, хәтерен, ди- алогик сөйләмнәрен, кулларының вак моторикасын үстерү; 3) әниләргә ярдәм итү теләге, тырышлык, пөхтәлек тәрбияләү	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру	хезмәт	группа	малай курчак; балаларга җитәрлек санда уенчык күлмәкләр һәм ботинкалар моделе; энә белән җепләр.

	Кояш гомере телим мин әнием сиңа!	1) балаларның әниләр бәйрәме турындагы белемнәрен киңәйтү, [ә] авазын ачык итеп әйтүләрен камилләштерү; әңгәмәдә кат-нашуга тарту; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, диалогик сөйләм формасын үстерү; 3) балаларда әниләргә мәхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Бәйрәм турында кабатлаулар. Хәрәкәтле уен “Әнигә булышу”	хез мәт нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	әниләренең фотолары; «Кояш гомере» (Г.Зәйнашева сүзләре, Ф.Әхмәдиев көе), «Әниләр бәйрәме» (Га- риф Гомәр сүзләре, М.Бикбова көе) җырларының аудиоязмалары
	Ә.Исхакның “Гүзәл” шиг уку.	1) балаларны шигъри әсәрне тыңлый һәм аңлый белергә өйрәтүне дәвам итү, тәрбияче сорауларына аңлы рәвештә җавап бирүләренә, җырның сүзләренә туры китереп, төгәл хәрәкәт ләр ясауларына ирешү; 2) балаларның аңга алу ларын, хәтерен, игътибарын, диалогик сөйләмен, хәрәкәтләрен үстерү; 3) балаларда культура- гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру Шигырьнең кабатлау “Курча- гым » җырын тыңлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	курчак, М. Бикбова сүзләре һәм көенә «Курчагым» җырының аудиоязмасы
	Минем әнием	1) әниләр турында әңгәмәдә катнашырга, әниләрнең исемен дөрес әйтә белергә өйрәтү; әзер формалардан бизәк төзеп, кәгазь битендә ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү; 3) балаларда пөхтәлек, әниләргә карата җылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү.	Әнием турында сөйлим Уен ситуациясе «серлесандык»,	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	«серле сандык», һәр балага бирәр сары һәм бишәр кызыл түгәрәк, «Әниләр бәйрәме» (Гариф Гомәр сүз., М.Бикбова көе) җырының аудиоязмасы
	“Үги кыз” мульт карау	1) әсәрнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияченең сорауларына дөрес җавап бирүләренә ирешү;			группа	“Үги кыз” мультфильмы

		2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү;				
	Кичә	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2.Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык,дуслык тәрбияләү.Утырып торучанлык булдыру	Шигырьләр, жырлар өйрәнү.		группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре,
	Яз	1) балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела), язгы табигатьтәгегади бәйләнешләрне (кояш ныграк жылыта – көннәр жылына – кар эри һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллавын үстерү; 3) язгы күренешләр белән кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләрне күрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.	Үстерешле диалог Шигырь өйрәнү		группа	язгы күренешләр төшерелгән рәсем, «Язгы тамчы» жырының аудиоязмасы (М. Шәмсетдинова көе, Х. Хәкимуллина сүзләре).
	Урамда яз	1) балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш ныграк жылыта – көннәр жылына – кар эри һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллавын үс терү; 3) язгы күренешләр белән кызыксынуларын үс те рү, табигатьтә барган үзгәрешләрне күрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.	Үстерешле диалог Шигырь өйрәнү	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	язгы күренешләр күрсәткән рәсем “Яз житә” жырын өйрәнү

	Б.Рәхмәтнең “Яз”шигырен уку	1) балаларны Б. Рәхмәтнең «Яз» шигыре белән укып таныштыру, истә калдырырга ярдәм итү; эчтәлегенә туры китереп, сорауларга җавап бирергә өйрәтү, яз турында белемнәрен баету; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарларын, хәтерен, сөйләмнәренең сәнгатьлелеген үстерү; 3) шигырьдә сурәтләнгән язгы табигатькә карата кызыксыну, соклану хисе тәрбияләү	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру		группа	сыерчык рәсеме, күчмә кошларның туган якка кайтып килүе сурәтләнгән рәсем; кош битлекләре
	мониторинг					
	Хәй Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку.	1) балаларны шигырь белән таныштыру, тәрбияче сорауларына шигырь сүзләре белән җавап бирүләрен ныгыту; музыка астында түгәрәктә бер-берсенә комачауламый йөри белүләрен форма-лаштыру; кошлар турын дагы белемнәрен тирәнәйтү 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмен, хәрәкәтләрен үстерү; 3) балаларда туган якка мәхәббәт, җылы яктан кайткан кошларга карата кызыксыну, мәрхәмәтлелек хисе тәрбияләү.	балалар әйткән кошларның контурлы сурәтләрен фланелеграфка куя бару «Кошлар килде» җырыны тыңлау	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	фланелеграф; чыпчык, карга, күгәрчен, сыерчыкның контурлы сурәтләре; сыерчык битлеге; «Кошлар килде» җырының (Г. Латыйпов сүзләре, Ш. Мәҗитов көе) аудиоязмасы.
	Җәй	1) балаларның аваз иягтемнәрен әйтә белүләрен ныгыту; 2)балаларның аңга алуларын, монологиксөйләменүстерү; 3) тере һәм тере булмаган табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Проект “Чәчәкләр”		группа	Җәй рәсеме,
	Автобуста сәяхәт	1) балаларның авазиягтемнәрен әйтә белүләренә ирешү, йорт хайваннары төшенчәсен ныгыту, йорт хайваннары, кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү;	Уен ситуациясе “Сәяхәт”		группа	уен бүлмәсендә чәчәкләр, агачлар, ә агачта чып-

		2) кошларның, хайваннарның хәрәкәтен белдерә торган фигыльләр, иркәләп, яратып әйтелә торган сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру; балаларның игътибарын, хәтерен, аңга алуларын үстерү; 3) тере һәм тере булмаган табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Аваз гимнастикасы Табышмаклар әйтү			чыклар; агач төбендә карга йөри торган аланлык, авылда ишек алды сурәтләнгән күренеш. Ишек алдында эт, песи, сыер.
	Рәсем ясау	1) табигатьтәге җәйге үзгәрешләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, билгеле бер ситуациягә туры килгән фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру, «бер», «күп» төшенчәләрен ныгыту; 2) сөйләмен, уңай хис-кичерешләрен, аңга алуларын үстерү; 3) табигатькә сакчыл караш тәрбияләү балаларның игътибарын, диалогик			группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре,
	“Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре” рәсемен карау	1) балаларны тәрбияче ярдәме белән рәсемнең эч-тәлеген аңларга, аның ту-рында сөйләргә өйрәтү, йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөй-ләмен, дуслык турында кү-заллауларын үстерү; 3) тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белергә өйрәтү; хайваннарга карата кайгыртучанлык тәр-бияләү	Уен ситуациясе “Кәҗә” Уен ситуациясе “Кәҗә белән танышу”		группа	«Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре» рәсеме
	М.Мазуновның”Кәҗә шиг. уку	1) шигырьнең эчтәлеге белән балаларны таныштыру, сорауларга бәйләнешле итеп җавап бирергә, аваз ияртемен дөрес әйтергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, фикерләвен, бәйләнешле	Шигырьне уку Әңгәмә оештыру		группа	фланелеграф, кәҗә белән кәбестәнең контурлы сурәтләре

		сөйләмен, кул хәрәкәтләрен үстерү; 3) йорт хайваннары белән кызыксыну, алар турында кайгыртучанлык тәрбияләү				
	Мульт карау	1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру. 2.Уенчыклар лексикасын сөйләмдә активлаштыру 3. Игътибарлылык,дуслык тәрбияләү.Утырып торучанлык булдыру			группа	Диск3
	Мин җәйне яратам	1) табигатьтәге җәйге үзгәрешләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, билгеле бер ситуациягә туры килгән фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру, «бер», «күп» төшенчәләрен ныгыту; 2) сөйләмен, уңай хис-кичерешләрен, аңга алуларын үстерү; 3) табигатькә сакчыл караш тәрбияләү балаларның игътибарын, диалогик.	Дидактик уен “Бу нәрсә” “Аю һәм бал кортлары”		группа	күбәләк, бал корты, чебен, черки рәсеме; урман, елга буе, яшелчә бакчасы сурәтләнгән рәсемнәр.
	Җ.Тәрҗеманович ”Кикрикүк” шиг уку.	1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; тема буенча сүзлекләрен баету һәм активлаштыру, тәрбияче артыннан аерым фразаларны кабатларга һәм аваз ияртемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмнәрен, бармак хәрәкәтләрен үстерү; вакыт буенча (иртә-кич) ориентлашырга өйрәтә башлау; 3) балаларда әдәби әсәргә кызыксыну тәрбияләү	Уен ситуациясе «Серле капчык» шигырене уку Әңгәмә оештыру		группа	кычкыра торган әтәч уенчыгы, казлар, үрдәкләр, тавыклар, әтәч төшерелгән рәсем

	Р.Батулланың “Елак әтәч” әсәрен уку	1) әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, сорауларга дөрес һәм аңлап җавап бирүләренә ирешү; төрле орлыкларны (бодай, дөге) аера белергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, кул чукларының вак мускулларын үстерү; яңа сүзләрне сөйләмдә активлаштыру; 3) тешләрне саклау, алар турында кайгырту кирәклеген аңлауларына ирешү; культура-гигиена кагыйдәләре формалаштыру.	әтәчне сыйпарга, яратырга, юату сүзләре әйтергә кушу Шигырьне уку Әңгәмә оештыру		группа	томшыгы бәйләнгән уенчык әтәч; бодай, дөге салынган савыт һәм һәр балага икешәр тәлинкә (берсенә бодай һәм дөге бөртекләре салынган, ә икенчесе аларны аерып салу өчен)
	Тузганак чәчәген карау	1) балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыруны дәвам итү; 2) үсемлекне карау барышында әңгәмәгә тарту; хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) үсемлекләр белән кызыксыну, эстетик хисләр тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Тузганак чәчәген карау”		группа	чәчәк битлекләре, вальс мелодиясе
	Тузганак чәчәген ясау	1) балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыруны дәвам итү; 2) үсемлекне карау барышында әңгәмәгә тарту; хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) үсемлекләр белән кызык-сыну, эстетик хисләр тәрбияләү.	Уен ситуациясе “Тузганак чәчәген карау, ясау”	нәфис-нәфисәт и үсеш	группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре,
	Тилгән эндәшен уку	1) балаларның шигъри әсәрне тыңлый һәм аңлый белүләренә ирешү; ши гырь дөге аерым сүзләр һәм фразалар хисабына сүзлекләрен баету, шигырь сүзләрен истә калдыруларына ирешү; кошлар (тилгән) турындагы белемнәрен тирәнәйтү;	тартма эчендәге чебиләрне балаларга күрсәтү эндәшне уку		группа	тилгән рәсеме, балалар санынча уенчык чебиләр салынган тартма, тавык битлеге, уенчык тавык.

		2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, конкрет–образлы фикерләвен үстерү; 3) балаларның шигырьне дөрес интонация белән сөйләүләренә ирешү.	Әңгәмә оештыру Хәрәкәтле уен			
	«Аю белән хатын» әкиятен уку	1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; сүзлекне баету, сөйләм дә активлаштыру. [3] авазын дөрес, ачык әйтергә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, фикерләүләрен үстерү; чикләнгән пространствода йөгерергә өйрәтүне дәвам итү; 3)халык авыз иҗатына мәхәббәт, мәрхәмәтлелек, кеше хәленә керә белүчәнлек хисләре тәрбияләү.	әкиятне укыганда персонажларны өстәлгә куеп бару,балалардан кабатлаттыру		группа	бал кортлары, аю битлекләре; аягы бәйләнгән уенчык аю; урак рәсеме
	Әкият уку	1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; сүзлекне баету, сөйләм дә активлаштыру. [3] авазын дөрес, ачык әйтергә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, фикерләүләрен үстерү; чикләнгән пространствода йөгерергә өйрәтүне дәвам итү; 3)халык авыз иҗатына мәхәббәт, мәрхәмәтлелек, кеше хәленә керә белүчәнлек хисләре тәрбияләү.	Дидактик уен		группа	әкият персонажларының курчаклары, балалар санынча битлекләре
	Хикәя уку,сөйләү	1) әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, сорауларга дөрес һәм аңлап җавап бирүләренә ирешү; төрле орлыкларны (бодай, дөге) аера белергә өйрәтү;	Дидактик уен		группа	әкият персонажларының курчаклары, балалар санынча ә битлекләре

		2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, кул чукларының вак мускулларын үстерү; яңа сүзләрне сөйләмдә активлаштыру; 3) тешләрне саклау, алар турында кайгырту кирәклеген аңлауларына ирешү; культура-гигиена кагыйдәләре формалаштыру.				
	Мин бакчага барам	1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; тема буенча сүзлекләрен баету һәм активлаштыру, тәрбияче артыннан аерым фразаларны кабатларга һәм аваз ияртемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; 2) балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмнәрен, бармак хәрәкәтләрен үстерү; вакыт буенча (иртә-кич) ориентлашырга өйрәтә башлау; 3) балаларда әдәби әсәргә кызыксыну тәрбияләү	Дидактик уен	нәфис-нәфисәти үсеш	группа	
	Сабантуй хәзерлек	1.Татар халык орнаментлары, үрнәкләре белән таныштыру. 2. Татар халык милли бәйрәмнәре,милли киемнәре,йолалары белән таныштыру татар теленә кызыксыну уяту,аралашу теләге тудыру 3.Пөхтәлек тәрбияләү		нәфис-нәфисәти үсеш	группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре, Татар халык орнаментлары
	Сабантуй хәзерлек	1.Татар халык орнаментлары, үрнәкләре белән таныштыру. 2. Татар халык милли бәйрәмнәре,милли киемнәре,йолалары белән таныштыру татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру 3. Пөхтәлек тәрбияләү		нәфис-нәфисәти үсеш	группа	А 4 форматындагы ак кәгазь битләре, Татар халык орнаментлары

	Сабантуй	1.Татар халык милли бәйрәме белән таныштыру,уенда актив катнашуны булдыру. 2.Балаларны уенда актив катнашуларына теләк белдерергә ирешү. 3. Игътибарлылык, дуслык тәрбияләү	Хәрәкәтле уеннар	физик үсеш	группа	Татарча бию көйләре 2 капчык, аркан, бождралар, 2 кечкенә чиләк, агач кашык, йомырка, стакан белән су.
	Саф һавада уеннар	1. Түгәрәктә җырлы-биюле уен оештыру, җыр сүзләренә туры килгән хәрәкәтләр күрсәтү. 2. Балаларны уенда актив катнашуларына теләк белдерергә ирешү. 3. Игътибарлылык, дуслык тәрбияләү	Хәрәкәтле уеннар	физик үсеш	группа	Татарча бию көйләре

Танып- белү өлкәсе (ФЦКМ)

№	Тема	Программа эчтәлеге	Җиһаз	Вакыты
1	Кояш, чык!	1) җәй турында күзаллауларга нигез салу, тәүлек өлешләрен дөрес әйтергә күнектерү; 2) балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен; күз алдына китерә, хыяллана белүләрен; вак моториканы, рәсем ясау күнекмәсен, иҗади сәләтләрен үстерү; 3) балаларда табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Кояш рәсеме	
2	Йомшаккай әзерләгән сюрприз	1) агачтан ясалган уенчыкларны карау барышында агач материалы, аның үзлекләре (каты,нык) белән таныштыру; тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтү; 2) предметларның төсен, формасын, зурлыгын билгели белергә өйрәтү, анализаторлар эшчәнлеген, сүзлек байлыгын, хәтерләрен, игътибарларын үстерү;	Йомшаккай исемле уенчык песи	

		3) уенчыкларга карата сакчыл караш, уеннан соң уенчыкларны урынына кую гадәте тәрбияләү.		
3	Манара	1) балаларны төрле зурлыктагы һәм төрле төстәге төзү материалы - шакмаклар белән таныштыру, үрнәк буенча манара корылмасы төзергә өйрәтү. 2) предметның төсен, формасын, зурлыгын атый белүләренә ирешү; 3) бергә шөгыльләнү теләге уяту; балалар бакчасына карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.	төзү материал-лары	
4	Куян үстер гән кишер һәм помидор	1) балаларга табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында мәгълүмат бирү, яшелчәләр (кишер, помидор) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) балаларның яшелчәләрне (кишер, помидор) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белүләренә ирешү; игътибарын, аңга алуларын, диалогик сөйләмен, сенсорик күнекмәләрен үстерү; 3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге уяту; табигатькә уңай караш тәрбияләү.	Куян, ки шер һәм помидор яшелчә ләр	
5		1) балаларның табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турындагы күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, шалкан) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) яшелчәләрне (кыяр, шалкан) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белергә өйрәтүне дәвам итү; игътибар, аңга алу, диалогик сөйләм, сенсорик сәләтләрен үстерү; 3) сорауларга җавап бирү теләге тудыру; табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Яшелчә-ләр, кыяр, шалкан	
6	Сары, кызыл яфраклар	1) балаларны көз, кыш ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру; бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турында мәгълүмат бирү; көзге яфраклар турындагы белемнәрен (яфракларның төсләре үзгәрә, алар коелалар) киңәйтү. Авазлар әйтелешен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен үстерү; көзге табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү;	ел фасылла-рырәсемнәре,яфраклар	

		3) балаларда чиста, пөхтә эшләү теләге тәрбияләү.		
7	Кунак кар шылыйбыз	1) савыт-сабаның аерым предметлары, алар ның кулланылышы турында белемнәренә төгәллек кертү; тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзергә өйрәнүне дәвам итү; әңгәмәгә тарту; 2) балаларның игътибарын,аңга алуларын үстерү; тәрбияче биргән сорауны ишетү,аңлау һәм аңлаешлы итеп җавап бирүләренә ирешү; үз исемен дөрес итеп әйтә белергә өйрәтү; 3) балаларда сөйләм этикетына нигез салу (исәнләшү, танышу, саубуллашу); өлкәннәргә булышу теләге уяту; савытсабага сакчыл караш тәрбияләү.	савыт-сабалар,	
8	Мин – «КамАЗ» оныгы.	1) балаларны туган шәһәр, аның исеме (Яр Чаллы), шәһәрдә ясала торган «КамАЗ» машинасы белән таныштыру, юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирү; 2) аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү; «КамАЗ» машиналары белән кызык- сынуларын үстерү; 3) туган шәһәр, «КамАЗ» эшчеләре, аларның хезмәте белән горурлану хисе тәрбияләү.	Рәсемнәр, «КамАЗ» машина-сы	
9	Тылсымлы шкатулка.	1) балаларны Яңа ел бәйрәменә әзерлеккә тарту, чыршы уен чыкларының төрләре белән таныш тыру, аларны күзәтергә теләк тәрбияләү; 2) балаларны чыршы уенчыкларының төсен, формасын, зурлыгын, кулланылышын билгеләргә өйрәтү, диалогик сөйләмнәрен үстерү, сорауларга җөмлә белән җавап бирергә өйрәтү; аңга алуларын үстерү; берничә сенсорик билгеләре буенча бер- төрле предметларны төркемгә берләштерергә өйрәтә башлау;3)чыршы уенчыкларына сак караш тәрбияләү; бала ларда Яңа ел бәйрәме уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру.	Чыршы, чыршы уенчыклары	
10	Куян белән тиенне чыр шы бәйрәме	1) кышкы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре, кыргый җәнлекләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, тикшеренүләр барышында суның үзлекләре турында мәгълүмат бирү; авазларның артикуляциясен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, танып белүактивлыкларын формалаштыру;	кыргый җәнлек ләр	

	нә чакы рабыз	3) балаларда Яңа ел бәйрәме уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру; җән лекләргә карата кайгыртучанлык хисе тәрбияләү.		
11	«Чанада шуа быз» рәсе мен карау	1) балаларны рәсемне карарга,аның эчтәлеген аңларга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; 2) диалогик сөйләмнәрен; күзәтүчәнлекләрен, күрсәтмә-образлы фикерләүләрен үстерү; 3) кышның матурлыгын күрә белергә өйрәтү.	«Чанада шуа быз» рәсеме	
12	Җимлек янында.	1) кышлаучы кошларны күзәтүне оештыру; аларны тышкы кыяфәтләре буенча танырга өйрәтүне дәвам итү; пумаланың очы белән ярма бөртекләре ясауны ныгыту;2) аваз ияртемнәрен әйтүдә күнектерү; сүзлек запасын баету, күзәтүчәнлекләрен, игътибарлылыкла үстерү; 3) кошларга карата сак караш, алар турында кайгыртучанлык, кышын аларны тукландыру теләге тәрбияләү.	Җимлек, кошлар	
13	Ватанны саклаучылар көне	1) балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру;2) балаларның игътибарын, аңга алуларын; диалогик, монологик сөйләмнәрен үстерү; 3) балаларда Туган илгә мәхәббәт, малайларда көчле, кыю булырга омтылыш тәрбияләү.	Ватанны саклаучылар көненә рәсемнәр	
14	Минем әнием	1.әниләр турында әңгәмәдә катнашырга, әниләрнең исемен дөрес әйтә белергә өйрәтү; әзер формалардан бизәк төзеп, кәгазь битендә ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү; 2.балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү;3) балаларда пөхтәлек, әни- ләргә карата җылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү.	Чәчәкләр, открыткалар	
15	Тере һәм уенчык кошларны карау	1) тере һәм уенчык кошны чагыштырып, уенчык кош – дымка уенчыгы белән таныштыру, уенчык кошның нинди материалдан ясалган булуын ачыклау; төсләрне,дымка бизәге элементларын ныгыту; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәнүне дәвам итү; 3) кошлар белән кызыксыну, аларга карата сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Тере һәм уенчык кошлар	

16	Урамда яз	1)балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләр не (кояш ныграк җылыта – көннәр җылына – кар эри һ.б.) ачыклау бары- шында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллавын үстерү; 3) язгы күренешләр белән кызыксынуларын үстерү, табигатьтә барган үзгәрешләрне күрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.	язгы күренешрәсеме	
17	«Кәҗә һәм Кәҗә бәтиләре» рәсемен карау	1) балаларны тәрбияче ярдәме белән рәсемнең эчтәлеген аңларга, аның турында сөйләргә өйрәтү, йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү;2) балаларның аңга алуларын,игътибарын, диалогик сөйләмен, дуслык турында күзаллауларын үстерү; 3) тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белергә өйрәтү; хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	«Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре» рәсеме	
18	Тузганак чәчәген карау	1) балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыруны дәвам итү; 2) үсемлекне карау барышында әңгәмәгә тарту; хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү;3) үсемлекләр белән кызыксыну, эстетик хисләр тәрбияләү.	Тузганак чәчәге	

Төзү

Аңлатма язуы.

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:

- «Об образовании» Федераль законы, 29.12.2012 ел № 273.

- РФ белем бирү министрлыгының № 1155 17 октябрь 2013 ел «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования" приказы.

-«Закон РТ №44 от 28.07.2004 г. «О государственных языках РТ и других языках в РТ»

-"Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении» , РФ җитәкчелеге карары белән расланган. - Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының хаты: "Об эффективности внедрении новых УМК" № 968/13 20.01.2013 ел.

-ТР Министрлар кабинеты 30.12.2010 елгы № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010-2015 гг.»Киләчәк" программасы;

- "Санитарно-эпидемиологическаие требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций", СанПиН 2.4.1.3049 -13 РФ нең дәүләтенең баш врачы карары белән расланган 15.05.2013 № 26;

-сетка занятии утвержденным приказом № от .08.2019г

Үзләре төзегән корылмаларга иң гади анализ ясарга өйрәтү. Конструкцияләү күнекмәләрен камилләштерү, төп төзү детальләрен (шакмаклар, кирпечләр, пластиналар, цилиндрлар, өчкырлы призмалар) аера, атый һәм куллана белү, булган белемнәрен файдаланып (өю, терәп кую, янәшә кую) яңа корылмалар төзү, төзегәндә төрле төстәге детальләр куллану. Уңышлы килеп чыккан корылмаларга карата шатлык хисе уяту. Кирпеч, пластиналарны вертикаль буенча (рәт-рәт итеп, әйләнә буенча, дүртпочмаклык периметры буйлап), билгеле бер аралык калдырып, бер-берсенә тыгыз итеп (капка, койма) урнаштырырга өйрәтү. Балаларда үзләре уйлап төзү теләген үстерү. Корылмаларны уенда файдалану, аларны сюжетлары буенча берләштерү (юл һәм өйләр – урам; өстәл, урындык, диван – курчаклар өчен йорт җиһазлары). Уеннан соң пөхтәләп тартмаларга җыеп куярга күнектерү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Төзү материалының детальләрен белү, атау, куллана белү.
- Кирпеч һәм платиналарны вертикаль буенча урнаштыра белү.
- Корылмаларны өстәп кору яки бер детальне икенчесе белән алыштыру юлы белән үзгәртү.

- Корылма өлешләрен зурлыклары буенча аеру (зур-кечкенә, озын-кыска, биек-тәбәнәк, киң-тар).

Программа:
"Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы" (дүртенче басма, 2006 ел).
Методик ярдәмлекләр:

1. Воспитание и обучение детей в детском саду. Васильевой- 1998
2. Упражнение . М.Монтессори.
3. Т.С.Комарова “Занятия по изобразительной деятельности в детском саду” 1981
4. Л.В.Куцакова “Конструирование и ручной труд в детском саду” 1990
5. Р.М.Зиннәтова “Сурәтләү һәм кору эшчәнлеге” 2016

Занятие елга-18
Ике атнага - 1 тапкыр уза
Занятие вакыты- 15 минут Елга – 2 тапкыр диагностика уздарыла

№	Тема	Программа эчтәлеге	Җиһаз	Вакыты
1	Төзү мате риаллары белән танышу	Төзү материалларының исемнәрен, төсләрен ныгыту. Гади генә корылмалар төзи белергә өйрәнү.	Төзү материаллары, куян,тартма	
2	Иреле төзү (комда)	Комнан төрле корылмалар төзергә өйрәнү. Юеш һәм коры комны чагыштыру. Иҗадилык тәрбияләү.	Юеш һәм коры ком, савытлар.	
3	Өй	Төзү материаллары кулланып өй төзергә өйрәтү. Төсләрне аера белү өстендә эшләү. Кызыксыну тәрбияләү.	Өй макеты, төзү мате риаллары	
4	Өстәл һәм урындыклар	Шакмаклар кулланып өстәл һәм урындык төзергә өйрәтү. Өстәл зурырак, урындык кечкенәрәк төшенчәләрен ныгыту.	Өстәл һәм урындыклар, рәсемнәр	
5	Юл төзү	Ике төстәге шакмаклардан юл төзергә өйрәтү. Сары һәм яшел төсләрне, зуррак, кечерәк төшенчәләрен ныгыту.	Сары һәм яшел төстәге шакмаклар.	

6	Койма	Тәбәнәк һәм биек коймалар төзергә өйрәтү. Игътибар үстерү.	Төрле зурлыктагы пластиналар.	
7	Ирекле төзү	Мөстәкыйль уйлап үзләре теләгән корылмалар төзетү.		
8	Шакмаклардан йөк машинасы төзү	Шакмаклардан йөк машинасы төзергә өйрәнү. Машинаның өлешләрен ныгыту.	Шакмаклар, йөк машинасы	
9	Күпер	Үрнәктән карап күпер төзергә өйрәтү. Төсләрне ныгыту.	Төрле зурлыктагы шакмаклар	
10	Матешкаларга өй төзү	Матешкаларга өй төзергә өйрәтү. Пластиналар һәм призмалар куллануны ныгыту.	Төзү материаллары	
11	Зур юллар	Киңлеген истә тотып зур юллар төзергә өйрәтү. Юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту.	Шакмаклар, рәсемнәр	
12	Ирекле төзү.	Балаларга өйрәнелгәннәрне искә төшереп, алымнарны кулланыпүзләре тепәгән әйберне төзетү. Мөстәкыйльлек тәрбияләү.	Төзү материаллары	
13	Кровать, диван, кресло	Төрле төстәге төзү материаллары кулланып кровать, диван, кресло төзергә өйрәтү. Төсләрне ныгыту.	Шакмаклар, пластиналар, үрнәк	
14	Матур коймалар	Агачларны уратып алу өчен матур коймалар төзү.Симметрияне сакларга өйрәтү.	Үрнәк эш, агачлар	
15	Биек баскычлар	Шакмаклар ярдәмендә бер төстәге баскычлар төзергә өйрәтү.Төсләрне ныгыту.	Төзү материаллары	
16	Курчакларга җиһаз	Курчакларга җиһаз-диван, урындык төзергә өйрәтү. Төсләрне ныгыту.	Төрле зурлык тагытөзү материаллары.	

17	Өч аюга җиһаз	Өч аюга 3урындык, уртага 1 өстәл төзү. Аюларның зурлыгына карап төзү.	Төзү материал лары, шакмаклар	
18	Ирекле.(юеш комнан башня лар ясау.)	Юеш комнан башнялар ясарга өйрәтү. Башня ларның биек, озын, бер-берсенә тигез булуларын аңлату.	Юеш ком, үрнәк. Юеш комнан	

Рәсем

Аңлатма язуы.

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:

- «Об образовании» Федераль законы, 29.12.2012 ел № 273.

- РФ белем бирү министрлыгының № 1155 17 октябрь 2013 ел «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования" приказы.

- Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының хаты: "Об эффективности внедрении новых УМК" № 968/13 20.01.2013 ел.

-«Закон РТ №44 от 28.07.2004 г. «О государственных языках РТ и других языках в РТ»

-"Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении» , РФ җитәкчелеге карары белән расланган.

- ТР Министрлар кабинеты 30.12.2010 елгы № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010-2015 гг.»Киләчәк" программасы;

- "Санитарно-эпидемиологическаие требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций", СанПиН 2.4.1.3049 -13 РФ нең дәүләтенең баш врачы карары белән расланган 15.05.2013 № 26;

-сетка занятии утвержденным приказом № от .08.2019г.

Нәфәсәти зиһенгә алуны үстерү, балаларның игътибарын әйләнә-тирәдәге предметларның матурлыгына юнәлтү, шатлык хисләре уяту.
Сүрәтләү эшчәнлеге шөгыльләренә кызыксыну тудыру. Төп форманың, аның өлешләренең, төсенең матурлыгын күрә белергә өйрәтү.
Предметны куллар белән тоту, контуры буенча әле бер, әле икенче кул белән йөртеп чыгу.
Табигать объектларының, рәсемнәрнең, халык уенчыкларының (Дымково, Филимоново уенчыклары, матрешкалар), балалар кием-салымнарының матурлыгын күрергә өйрәтү.
Табигать матурлыгына, сәнгать әсәрләренә (китап иллюстрацияләренә, халык һөнәрчелеге әйберләренә, көн-күреш предметлары, кием-салым) уңай эмоциональ караш тәрбияләү, коллектив композицияләр иҗат итергә өйрәтү.
Төс исемнәрен белүләрен ныгыту (кызыл, сары, зәңгәр, яшел, кара, ак), төсмерләр белән танышу (алсу, зәңгәрсу, соры), сурәтләүче предметка туры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү.
Декоратив эшчәнлеккә тарту, Дымково бизәкләре белән тәрбияче кисеп биргән уенчык силуэтларын (кош, кәҗә, ат) һәм төрле предметларны бизәргә өйрәтү (савыт-саба, бияләйләр).
Сызык, штрих, буялыш (мазки), тимгел-тимгел тапларны ритмик рәвештә төшерергә өйрәтү (агач яфраклары коела, яңгыр ява Һ.б.).
Гади предметларны сүрәтләргә, төрле юнәлештә туры сызыклар (озын-кыска) сызарга, аларны кисештерергә (тасмалар, юллар, койма һ.б.) өйрәтү. Төрле формалы (түгәрәк, турыпочмаклы) төрле форма һәм сызыклардан торган предметларны сүрәтләргә (аумас курчак, кар бабай, арба һ.б.) өйрәтү.
Катлаулы булмаган сюжетлы композицияләр иҗат итү күнекмәләре формалаштыру. Иллюстрацияләргә, халык декоратив-гамали сәнгать әсәрләренә, уенчыкларга, табигать объектлары һәм күренешләренә уңай эмоциональ караштa булу, үзләре генә мөстәкыль рәвештә иҗат иткән һәм коллектив эшләргә шатлану хисе уяту.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Иллюстрацияләргә, халык декоратив-гамәли сәнгать әсәрләренә, уенчыкларга, табигать объектлары һәм күренешләренә уңай эмоциональ караштa булу, үзләре генә мөстәкыйль рәвештә иҗат иткән һәм коллектив эшләргә шатлану.
- Ясый торган материалларның, программада бирелгән төсләрнең, халык уенчыкларының исемнәрен белү һәм атау (матрешка, Дымково уенчыгы һ.б.)
- Композициясе буенча катлаулы булмаган сюжетларны, аерым предметларны сүрәтләү, сүрәтләнә торган предметларга туры килгән төсләрне сайлый белү, карандаш, фломастер, пумала һәм буяуларны дөрес куллана белү.

Программа:
"Балалар бакчасында тәрбия ҺӘМ белем бирү программасы" (дүртенче басма, 2006 ел).
Методик ярдәмлекләр:
Занятие по изобразительной деятельности во П-мл.группе. Т.С.Комарова, 2010 г. Москва.
Рисование с детьми дошкольного возраста. Р. Т. Козакова, 2004 г.Москва.
Рисование с детьми. Д. Н. Колдина, 2010 г. Москва.

Тематические дни и недели в детском саду. Е. А. Алябьева, 2006г.Москва.
Природа, искусство и изобразительная деятельность детей. Т. Н.Доронова, 2001 г. Москва.
Сурәтләү һәм кору эшчәнлеге. Р.М..Зиннәтова. 2016г.
Занятие елга -36; Атнага - 1; Занятие вакыты - 15 мин.; Елга 2 тапкыр диагностика үткәрелә.

№	Тема	Программа эчтәлеге	Материал	Вакыты
1	Кәгазь һәм карандаш белән т анышу	Кәгазь һәм карандашлар белән таныштыру. Карандаш ларны дөрес итеп тотарга өйрәтү. Сынлы сәнгатькә мәхәббәт уяту,төсләрне ныгыту.	Төрле төс тәге карандашлар, Рәсемнәр	
2	Яңгыр	Ритмлы штрихлар ярдәмендә яңгыр яву күренешен сурәтләргә өйрәтү. Тирә-юньдәге чынбарлыкны рәсемдә чагылдыра белү. Рәсемләү теләге уяту.	Зәңгәр карандаш, альбом	
3	Төсле җепләр	Өстән аска таба туры юнәлештә сызыклар сызарга өйрәнү. Карандашны дөрес тотып, басым белән ясау, төсләр аеруны ныгыту.	төрле төстәге карандашлар, рәсемнәр	
4	Ирекле. (карандашлар белән ясыйбыз)	Үзләре мөстәкыйль уйлап рәсем ясарга, нәрсә ясаганын әйтеп бирә белергә өйрәтү. Карандашларны дөрес итеп тотарга өйрәнүне дәвам итү. Алдагы занятиеләрдә алынган рәсем ясау күнекмәләрен ныгыту.	Альбом, төрле төстәге карандашлар, рәсемнәр	
5	Төсле карандашлар	Кисточка белән эш итәргә өйрәнү (дөрес итеп тотарга, юып, сөртеп куярга). Өстән аска таба туры юнәлештә сызыклар сызарга өйрәнүне ныгыту. Чиста пөхтә эшләргә күнектерү.	Кисточка, буяулар, салфетка	
6	Төсле йомгаклар	Түгәрәк хәрәкәтләр ясап кәгазь битенең төрле урынына йомгак рәсемнәре ясарга өйрәтү. Карандашны дөрес тота белүләрен, төсләр аеруны ныгыту.	Төсле йомгаклар, карандашлар	
7	Бөҗралар	Түгәрәк формада сызыклар сызарга өйрәтү. Кисточканы дөрес тоту, чиста-пөхтә эшли белү. Рәсем сәнгатенә мәхәббәт тәрбияләү.	Буяулар, альбом, салфетка	

8	Ирекле рәсем(комда)	Таякчыклар белән комда рәсемләү. Мөстәкыйль уйлау сәләтләрен үстерү.	Альбом, сюжетлы рәсемнәр, салфетка.	
9	Яулык бизәкләү	Кәгазьнең уртасын таба белергә өйрәтү. Басып алу юлы белән бизәкләр төшерү. Өлкәннәр хезмәтенә хөрмәт, соклану хисе тәрбияләү.	Үрнәк-чигәле татар яулыгы, буяу.	
10	Чыршы	Чыршы рәсеме ясарга өйрәнү. Кисточка белән дөрес эш итү, чиста- пөхтә рәсемләү.	Чыршы рәсеме, буяулар.	
11	Бизәлгән чыршы	Чыршы рәсеме ясау.Төсләрне ныгыту.Кул- бармак координациясен үстерү.	Бизәлгән чыршы, альбом, буяу.	
12	Ирекле (кышкы әкият илендә)	Алдагы занятиеләрдә өйрәнгәннәрдән чыгып рәсем ясый алуларына ирешү. Кис точка белән чиста- пөхтә эшләргә өйрәтүне дәвам итү. Төсләрне ныгыту, нәрсә ясага нын сүз белән әйтеп бирә белергә өйрәтү. Рәсем сәнгатенә мәхәббәт тәрбияләү, иҗат итү сәләтләрен үстерү.	Кышкы сюжет. Буяулар.	
13	Кар йомарламнары	Зур һәм кечкенә түгәрәкләр ясарга өйрәнү. Кисточканы дөрес тотып чиста эшләргә өйрәтүне дәвам итү. Рәсем сәнгатенә мәхәббәт тәрбияләү.	“Кышкы уен” рәсеме, буяу.	
14	Кар бабай	Кар бабай ясарга өйрәнү. Кар сыннарына карата соклану хисе тәрбияләү.	“Кар бабай ясый быз”картинасы, буяулар	
15	Самолет оча. (Әтиләргә бүләк)	Самолет ясарга өйрәтү. Төрле юнәлештә туры сызыклар сыза белү. Уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Самолет, открыткалар	
16	Ирекле	Мөстәкыйль уйлап, иҗат итеп ясарга өйрәтү. Кәгазь битен тутырып рәсемләү.	Буяу, уенчыклар	
17	Әниемә бүләк	Басып алу алымы белән чәчәк ясарга өйрәнү. Чиста, пөхтә эшләргә өйрәтү. Әниләргә карата хөрмәт тәрбияләү.	Открыткалар, чәчәкләр.	
18	Кояш	Түгәрәк предметлар ясап, аны туры сызык лар белән тулылындырып кояш ясарга өйрәнү. Кисточканы дөрес итеп тоту, эстетик зәвыкъ тәрбияләү.	Кояш рәсеме, буяу, салфетка.	

19	Агач	Вертикаль туры һәм авыш сызыклардан агач ясарга өйрәнү.Үсемлекләргә карата мәхәббәт тәрбияләү.	Агач рәсеме, урман күренеше.	
20	Ирекле (дус тыма бүләк)	Карандашларны дөрес итеп тотарга өйрәнүне дәвам итү. Алдагы занятиеләрдә алынган рәсем ясау күнекмәләрен ныгыту. Үзләре мөстәкыйль уйлап рәсем ясарга, нәрсә ясаганын әйтеп бирә белергә өйрәтү. Дуслык хисләре тәрбияләү.	Карандашлар	
21	Аумас курчак	Төрле зурлыктагы түгәрәк форманы берләштереп аумас курчак ясарга өйрәтү. Кәгазь битенең уртасына эшләү. Уенчыкларга карата сак караш тәрбияләү.	Аумас курчак, буяу.	
22	Тәлинкә бизәү (декоратив рәсем)	Тәлинкәнең уртасын табарга өйрәнү. Ба- сып алу алымы белән бизәкләр төшерергә өйрәтүне дәвам итү. Пөхтәлек тәрбияләү.	Үрнәк тәлинкә ләр, буяу	
23	Көрәк	Турыпочмак формасында предмет ясарга, өлешләр арасында пропорцияне сакларга өйрәнү. Бер генә юнәлештә буяу. Хезмәтне яратырга өндәү.	Көрәк рәсеме, эш кораллары, буяу.	
24	Ирекле (Яз те масына нигезләнеп)	Мөстәкыйль уйлап ясарга өйрәтү. Нәрсә ясаганны әйтә белү. Язгы табигатьне ярату хисе тәрбияләү.	Язгы күренеш, төсле каран дашлар.	
25	Тәгәрмәчләр	Түгәрәк форма белән тәгәрмәчләр ясарга өйрәнү. Дөрес итеп кисточка тотарга, чиста итеп эшләргә өйрәтүне дәвам итү.	Сюжетлы рәсемнәр,альбом	
26	Өстәлдә кубиклар	Квадрат формасын ясый белергә өйрәтү. Контурдан чыкмый бер юнәлештә генә буяуны ныгыту. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү.	Кубиклар	
27	Биек йорт	Биек йорт ясарга өйрәтү. Бер юнәлештә генә буяуны ныгыту. Чиста, пөхтә эшләү.	“Шәһәр урамы” картинасы, карандашлар, проектор.	
28	Ирекле (ярат -кан әкият героем)	Ясаган рәсемнәрен сөйли белергә, әйтә белергә өйрәтү. Мөстәкыйль фикерләү сәләтен үстерү.Уенчыкларга сак караш тәрбияләү.	Әкиятләргә иллюстрацияләр	
29	Сыерчык оясы	Квадрат, түгәрәк, туры сызыктан торган сыерчык оясы ясарга өйрәтү.Зурлыклар арасында пропорцияне саклау.	Кошлар картинасы сериясе, үрнәк рәсем.	

30	Курчак күлмә- ге бизәкләү	Чәчәк формалары ясарга өйрәтү. Түгәрәк форма һәм туры сызык сыза белүне ныгы- ту. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү.	Күлмәк силуэты, карадашлар.	
31	Чеби	Чеби ясарга өйрәнү. Алдагы занятиеләрдә алынган белем һәм күнекмәләрен ныгыту, түгәрәк форма ясый белергә өйрәтүне дәвам итү. Пумаланы дө рес итеп тотуны, төсләрне аерырга өйрә -түне дәвам итү.	Чебиләр, буяу, рәсемнәр	
32	Ирекле (асфальтта)	Балаларның уйлау, фикерләү сәләтләрен, күзәтүчәнлекләрен, фантазияләрен, иҗат итү сәләтләрен үстерү. Нәрсә ясаганнарын әйтеп бирә белергә, җөмләләр төзеп әйтергә өйрәтү.	Акбурлар	
33	Җепкә тезел гән флажок -лар	Аерым-аерым вертикаль һәм горизонталь юнәлештә сызыклар сызарга, флажоклар ясарга өйрәнү. бер юнәлештә генә буяуны ныгыту .	Флажоклар, җеп, төсле карандашлар.	
34	Матур арба	Квадрат, түгәрәк формаларын берләштереп арба рәсеме ясарга өйрәтү. Буяулар белән бер юнәлештә чиста итеп буяу күнекмәсе булдыру.	Матур арба рәсеме, карандашлар	
35	Дымково бизә ге белән үрдәк не бизәкләү	Дымка бизәге белән таныштыру, гади бизәкне төшерергә өйрәтү. Ясалган эшкә соклану, канәгатьләнү хисе уяту.	Әзер үрдәк, буяулар	
36	Ирекле (комда)	Уйлаганыңны рәсемгә төшерә белергә өйрәтү. Иҗат итү, фикерләү сәләтләрен үстерү. Комда такчыклар белән эшләү.	таякчыклар	

Ябыштыру

Аңлатма язуы.

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:

- «Об образовании» Федераль законы, 29.12.2012 ел № 273.

- РФ белем бирү министрлыгының № 1155 17 октябрь 2013 ел «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования” приказы.

-«Закон РТ №44 от 28.07.2004 г. «О государственных языках РТ и других языках в РТ»

-“Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении» , РФ җитәкчелеге карары белән расланган.

- Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының хаты: “Об эффективности внедрении новых УМК” № 968/13 20.01.2013 ел.

- ТР Министрлар кабинеты 30.12.2010 елгы № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010-2015 гг.»Киләчәк” программасы;

- “Санитарно-эпидемиологическаие требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций”, СанПиН 2.4.1.3049 -13 РФ нең дәүләтенең баш врачы карары белән расланган 15.05.2013 № 26;

-сетка занятии утвержденным приказом № от .08.2019г

Кисеп ябыштыру сәнгатенә тарту, бу эшчәнлеккә кызыксыну уяту. Тәрбияче тарафыннан хәзерләнгән төрле формадагы, зурлыктагы һәм төрле төстәге кисәкләрне кәгазьгә алдан таратып салырга һәм, билгеле бер тәртиптә тезеп, бала уйлаган яки тәрбияче тәкъдим иткән предметны төзергә, килеп чыккан сүрәтне кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. Җилем белән пөхтә эш итәргә өйрәтү: пумала белән ябыштыра торган фигураның арткы ягына юка итеп сылап, җилемле ягы белән кәгазь битенә салырга һәм салфетка белән нык итеп кысарга. Балаларда үзләре тудырган сүрәттән шатлык хисләре уяту. Пөхтә эш күнекмәләре формалаштыру.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Әзер фигуралардан предмет сүрәтләре китереп чыгару, төрле формадагы әзер материалларны бизәү, предметка туры китереп, төс сайлый белү, материалларны кулланганда пөхтәлек саклау.

Программа:

"Балалар бакчасында тәрбия ҺӘМ белем бирү программасы" (дүртенче басма, 2006 ел).

Методик ярдәмлекләр:

1. Воспитание и обучение детей в детском саду. Васильевой- 1998
2. Упражнение . М.Монтессори.
3. Т.С.Комарова “Занятия по изобразительной деятельности в детском саду” 1981
4. М.А.Гусакова “Аппликация” 1987

5. Р.М.Зиннәтова “Сурәтләү һәм кору эшчәнлеге” 2016.

Занятие елга-18
Ике атнага - 1 тапкыр уза
Занятие вакыты- 15 минут
Елга – 2 тапкыр диагностика уздарыла

№	Тема	Программа эчтәлеге	Җиһаз	Вакыты
1	Шарлар тәгәри	Балаларны түгәрәк формасындагы педметлар белән таныштыру, ябыштыру ысулларына өйрәтү. Чиста- пөхтә эшләргә, клей, салфетка белән дөрес куллану күнекмәләре бирү.	Шарлар клей, салфетка	
2	Тәлинкәдә яшелчәләр	Түгәрәкләрне “тәлинкә” эченә ябыштырырга өйрәтү. Төсләрне аерырга өйрәтүне дәвам итү. Клейны кисточкага аз гына алып эшләргә өйрәтүне ныгыту.	Яшелчәләр, клей, салфетка альбом,	
3	Шарлар һәм кубиклар	Балаларны квадрат белән таныштыру. Квадрат һәм түгәрәкне чагыштыру. Фигураларны чиратлаштырып ябыштырырга өйрәтү.	6х18 полоса, Р=3см(2шт), 3 х3см кв-т бер үк төстә	
4	Төрле төстә- ге утлар	Түгәрәк формасындагы формасындагы предметларны ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү. Төсләрне бутамыйча урнаштырырыга өйрәтү. Чиста- пөхтә итеп эшләү.	матур сөлге, квадрат, өчпочмак	
5	Ирекле-матур сөлге	Квадрат альбом битендә узорлар беркетергә өйрәтү. Квадрат, өчпочмакны чиратлаштырып узор барлыкка китерү.	Кызыл, са -ры, яшел, зәңгәр төс- тәге түгә- рәкләр.(3см)	
6	Пирамида	Балаларны берничә өлештән торган предмет белән таныштыру. Өлешләрне зурдан кечерәя бару тәртибендә ябыштыру. Төсләрне ныгыту.	Пирамида, клей, салфетка	
7	Матур чыршы	Төрле зурлыктагы өчпочмаклардан чыршы беркетергә өйрәтү. Чиста- пөхтә эшләүләренә ирешү	Төрле зурлыктагы өчпочмаклар	
8	Кар бабай	Түгәрәк формасындагы предметлар ябышты руны ныгыту. Түгәрәкләрне дөрес урнаштыру. Чиста- пөхтә эшләү.	Кар бабай рәсеме, түгәрәкләр	

9	Матур тәлинкә	Түгәрәк формага бизәкләр ябыштырырга өйрәнү. Төрле төстәге, формадагы түгәрәкләр куллану. Урта, кырыйларга дөрес итеп ябыштыруны ныгыту. Чиста-пөхтә эшләү.	матур тәлинкә, клей, кисточка	
10	Үзең теләгән уенчыкны ябыштыр	Күзаллауларын һәм сәнгать эшчәнлеген үстерү. Форма һәм зурлык турында белемнәрен ныгыту. Ябыштыру алымын дөрес куллану.	Түгәрәк, түгәрәк форма сындагы уенчыклар	
11	Матур чәчәк	Матур чәчәк беркетергә өйрәнү. Чиста- пөхтә эшләргә күнектерү. Матурлыкка соклану.	Матур чәчәк клей, салфетка	
12	Бизәкле түгә рәк (әтиемә бүләк)	Түгәрәк әйләнәсен бизәргә өйрәтү. Фигурадарны зурлыклары буенча дөрес урнаштыруны ныгыту, чиратлаштыру.Әтиләргә хөрмәт тәрбияләү.	Төрле размердагы түгәрәкләр	
13	Матур кулъяулык	Квадрат формасындагы төрле узорлар беркетергә өйрәтү. Квадратның уртасын һәм почмакларын табу. Төсләрне тануны һәм композицион күзаллауны ныгыту.	Түгәрәк, квадрат, клей, салфетка	
14	Сыерчык оясы	Берничә өлештән торган предметларны ябыштырырга өйрәтү. Турыпочмак, квадрат, түгәрәк формаларын ныгыту. Кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Сыерчык оясы, туры почмаклар, түгәрәк, квадрат,	
15	Ирекле (дус тыма бүлә гем-салфетка)	Түгәрәк, квадратларны чиратлаштырып беркетергә өйрәтү. Төсләрне ныгыту. Иҗадыйлык тәрбияләү.	Квадрат, тү гәрәк, клей, салфетка.	
16	Чебиләр үләндә	Берничә предметтан композиция ябыштырырга өйрәтү. Ябыштыру алымнарын дөрес куллану. Чиста- пөхтә эшләргә күнектерү.	Рәсемнәр, чебиләр, тү-гәрәкләр, (аяк, күз, томшык)	
17	Флаг	Флаг ябыштырырга өйрәнү. Төсләрне ныгыту. Бәйрәм кәефе булдыру .Бер-берсенең эшенә соклану.	Флаг, төсле турыпоч маклар.	

18	Тиздән бәйрәм	Зур фигуралардан композиция ябыштырырга өйрәтү.Үзлектән чәчәкләргә, шарларга урын табу. Матур ябыштыруны ныгыту.	Шарлар, чәчәкләр	

Әвәләү

Аңлатма язуы.

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:

- «Об образовании» Федераль законы, 29.12.2012 ел № 273.

- РФ белем бирү министрлыгының № 1155 17 октябрь 2013 ел «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования” приказы.

- Закон РТ №44 от 28.07.2004 г. «О государственных языках РТ и других языках в РТ»

-“Типовое положение о дошкольном образовательном учреждении» , РФ җитәкчелеге карары белән расланган. - Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының хаты: “Об эффективности внедрении новых УМК” № 968/13 20.01.2013 ел.

- ТР Министрлар кабинеты 30.12.2010 елгы № 1174 «Об утверждении Стратегии развития образования в Республике Татарстан на 2010-2015 гг.»Киләчәк” программасы;

- “Санитарно-эпидемиологическаие требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций”, СанПиН 2.4.1.3049 -13 РФ нең дәүләтенең баш врачы карары белән расланган 15.05.2013 № 26;

-сетка занятии утвержденным приказом № от .08.2019г

Балаларны әвәләү белән кызыксыну тәрбияләү. Балчыкның үзлекләре белән таныштыруны дәвам итү (йомшак кисәкләргә аерыла, әвәләргә мөмкин).
Балчыкны кул белән турыга һәм тәгәрәтеп әвәләү (шар, карандаш) шарны басып изү, балчыкны турыга әвәләгәндә барлыкка килгән форманы бөжра (клиндер) ясап тоташтырам форманың өстенә бармак белән басып батынкылык ясау күнекмәләрен камилләштерәм.

Бер үк төрле формадагы берничә өлештән торган гадирәк предметларны бер өлешен икенчесенә тыгыз итеп кысып ябыштыру юлы белән әвәләргә өйрәтәм (курчак, кош) балчыкны юкартып күмәч, коймак, чәк-чәк “пешерергә” төрле бизәкләр төшерү.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Сыгылмалы материальларның (балчык, пластилин), үзлекләрен белү, алардан нинди предметлар әвәләп булуын күзаллау.
- Зур кисәктән кечкенә кисәкләрне өзеп алып, туры һәм әйләнүле хәрәкәтләр белән тәгәрәтә, төрле ысуллар кулланып, 1-3 кисәктән торган предметлар әвәли белү.

Программа :

1. Баллар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы. К. В. Закирова, Р.А.Борһанова.
2. Воспитание и обучение детей в детском саду. Васильевой- 1998
3. Упражнение . М.Монтессори.
4. Т.С.Комарова “Занятия по изобразительной деятельности в детском саду” 1981
5. Н.Б.Халезова, Н.А. Курочкина, Г.В.Понтюхина “Лепка в детском саду” 1986
6. Е.А.Янушко “Лепка с детьми раннего возраста” 2011.
7. Р.М.Зиннәтова “Сурәтләү һәм кору эшчәнлеге” 2016.

Занятие елга-36 сәгать Атнага - 1 тапкыр уза Занятие вакыты- 15 минут Елга – 2 тапкыр диагностика уздарыла

№	Тема	Программа эчтәлеге	Җиһаз	Вакыты
1	Балаларның теләге буенча әвәләү.	Балаларны балчык үзлекләре белән таныштыру. Зур кисәкләрдән кечкенә кисәкләргә бүлергә, әвәләргә мөмкинлеген аңлату. Тирә-якка чәчми бал чык белән эш итәргә өйрәтү.	Балчык, такта, су.	
2	Таякчыклар	Зур кисәктән кечкенә кисәкләр бүлеп алу. Балчыкны ике уч арасында туры юнәлештә әвәләү.	Балчык, таякчыклар	
3	Курчакларга конфетлар	Конфет әвәләргә өйрәтү. Балчык үзлекләре белән таныштыруны дәвам иту	ИМС 48б. балчык.	

4	Колбаса	Балчыкны вак кисәкләргә аерып алу. Туры юнәлештә ике уч арасында әвәләү.	Балчык, так та, уенчык аю.	
5	Карандашлар	Әвәләнгән таякчыкларның бер башын җиңелчә генә төрле яктан кысып алып оч ясау. Чиста-пөхтә эшләүләренә ирешү.	Карандаш лар, балчык	
6	Матрешкаларга крендель	Таякчыкны боҗрага әйләндерергә өйрәтү. Әвәләү белән кызыксындыру.	Матрешкалар, крендель, балчык	
7	Шариклар	Балчыкны түгәрәк хәрәкәтләр белән ике уч арасында әвәләргә өйрәтү. Зур кисәкләрдән кечкенә кисәкләргә бүлгәләп эшләүне өйрә түне дәвам итү.	Шариклар	
8	Ирекле	Мөстәкыйль тема сайлый белү. Эшләрен ахырга җиткерү.Үз эшләре белән соклана белү хисләре тәрбияләү.	Балчык, такта.	
9	Бәрәңгеләр	Балчыкны түгәрәк хәрәкәтләр белән ике уч арасында әвәләргә өйрәтү. Зур кисәкләрдән кечкенә кисәкләргә бүлгәләп эшләүне өйрә түне дәвам итү.	Бәрәңгеләр, балчык, такта.	
10	Тиеннәргә чикләвекләр	Балчыкны түгәрәк хәрәкәтләр белән ике уч арасында әвәләргә өйрәтү. Зур кисәкләрдән кечкенә кисәкләргә бүлгәләп эшләүне өйрә түне дәвам итү.	Тиеннәр, чикләвекләр	
11	Шалтыравыклар	Балаларны ике өлештән торган предмет әвәләргә өйрәтү. Бер- берсенә беркетү. Кул-бармак моторикасын үстерү.	Уенчыклар, шалтыравык.	
12	Ирекле	Әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. Нәрсә әвәләгәнне әйтә белү.	Салфетка, такта, су	
13	Пирамида	Пропорцияне саклап өлешләрне урнашты ру. Уен эчтәлеген баету.Түгәрәк хәрәкәтләр беләнәвәләүне ныгыту.Кибет уены өчен уенчыклар әвәләргә теләк уяту.	Пирамида такта, балчык.	
14	Курчакларга уенчыклар	Түгәрәк һәм турыга хәрәкәтләр белән әвәләү алымнарын ныгыту. Балчык белән эш итә белү.	Курчаклар, уенчыклар	

15	Мандариннар, әфлисуннар	Предметларның зурлык аермасын әвәләүдә чагылдыра өйрәнү. Чиста эшләү күнекмәләре булдыру.	Мандариннар, әфлисуннар	
16	Ирекле	Чыршы бәйрәмендә күргән уенчыкларны искә төшереп әвәләү. Шат кәеф булдыру	Балчык, салфетка, такта, су.	
17	Прәнникләр	Түгәрәк әвәләп, аны ике уч арасына куеп изәргә өйрәнү.	Прәнникләр	
18	Кар бабай	Төрле зурлыкта түгәрәкләр әвәләргә өйрәнү. Аларны бер-берсенә беркетү.	Кар бабай	
19	Кар өемнәре әвәлибез.	Түгәрәк хәрәкәт белән кар өемнәре әвәләү.Кар өемнәрен тагын нәрсәләргә охша-тып була(тупка, йомры икмәккә һ.б.). Дөрес итеп әвәләүләренә ирешү.	Такта, пластилин.УМК картинасы.	
20	Курчакны кунакка чакырабыз.	Балалар белән таныш булган алымнарны искә төшерү, балаларга охшаган әйберләрне әвәләү.	Пластилин, такта, уенчыклар, кояш рәсеме.	
21	Озын колак кунакта.	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү.(баш, гәүдә, колаклар). Игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү.	Уен өчен куян мас-касы, Куян уенчы-гы.	
22	Мандарин нар, әфлисуннар	Предметларның зурлык аермасын әвәләүдә чагылдыра өйрәнү. Чиста эшләү күнекмәләре булдыру.	Мандариннар, әфлисуннар, такта, пластилин	
23	Мин нәрсә әвәли алам.	Балаларнын фикерләү сәләтен үстерү; аларны нинди әйбергә охшаганын әйтеп бирергә өйрәтү, белгән әвәләү алымнарын ныгыту.	Пластилин, такта, уенчыклар.	
24	Аэродромда самолетлар тора	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү, игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү. Күз күреме белән пластилинны ике өлешкә бүлә өйрәтү. Эшләгән эшләреннән сөенә алуларына ирешү.	Самолет уенчыгы. Слайдлар (Аэродром,самолет рәсемнәре)	

25	Куяннарга, аюларга күчтәнәч	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү (баш, гәүдә, колаклар), игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү. Әвәлисе әйберне мөстәкыйль сайларга өйрәтү. Әвәләү алымнарын ныгыту.	Уен өчен куян,аю маскасы, Куян курчак уенчыгы.	
26	Аю- неваляшка	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү. Игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү. Түгәрәк формадагы ике төрле фораманы беркетә өйрәнү.	Аю-неваляшка уенчыгы.	
27	Ирекле (яраткан уенчыгым)	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү.(баш, гәүдә, колаклар), игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү.	Уенчыклар .	
28	Ирекле	Үзләре теләгән предметны әвәләү. Дөрес итеп әвәләүләренә ирешү. Уйлаган эшләрен азакка кадәр җиткезә алуларына ирешү.Чиста,пөхтә итеп эшләүләренә ирешү.	Такта, пластилин.УМК картинасы.	
29	Өч аюга тәлинкәләр	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү, игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү.Төрле зурлыктагы предмет әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.	“Өч аю”әкиятенә иллюстрацияләр.	
30	Гөмбә	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү алуларына ирешү. Предметларның зурлык аермасын әвәләүдә чагылдыра өйрәнү. Чиста эшләү күнекмәләре булдыру, игътибар белән тыңлап әвәләү.	Уен өчен куян маскасы,куян уенчыгы.	
31	Куян	Бөтенне берничә кисәккә бүлүне, түгәрәк, таякчык әвәләүне ныгыту. Өлешләрне нык итеп бер-берсенә ябыштыру.	Уен өчен куян маскасы, куян уенчыгы.	
32	Кошчык	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү, игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү. Предметларның зурлык аермасын әвәләүдә чагылдыра өйрәнү. Чиста эшләү күнекмәләре булдыру.	Уен өчен кош маскасы, кош уенчыгы.	

33	Үрдәк бәпкәсе	Зур кисәкләрдән кечкенә кисәкләргә бүлү. Өлешләрне бер-берсенә ябыштыру алымын ныгыту.	Уен өчен үрдәк маскасы, үрдәк бәбкәсе уенчыгы.	
34	Ирекле	Үзләре теләгән предметны әвәләү. Дөрес итеп әвәләүләренә ирешү. Уйлаган эшләрен азакка кадәр җиткезә алуларына ирешү.Чиста,пөхтә итеп эшләүләренә ирешү.	Такта, пластилин.УМК картинасы.	
35	Чупа-чупс	Һәр өлешне аерым әвәләп тоташтырырга өйрәтү, игътибар белән тыңлап әвәли алуларына ирешү. Предметларның зурлык аермасын әвәләүдә чагылдыра өйрәнү. Чиста эшләү күнекмәләре булдыру.	Уен өчен куян маскасы, куян уенчы-гы.	
36	Нурлы кояш.	Балаларны кояш белән таныштыру, аның ни өчен кирәклеген ачыклау. Таныш булган алымнарны ныгыту.	Пластилин, такта, уенчыклар, кояш рәсеме.	

Тормыш иминлеге

Максат: Кечкенәләр төркемендәге балаларны урамнарда һәм юлларда үзләрен хәвефсез тотарга өйрәтү.

Ай	**Тема**	**Максат**
Сентябрь	Траспорт нинди була?	Транспотр турында күзаллау үстерү(автобус, такси, йок машинасы, җиңел машина).Троллейбус белән таныштуру; траспортта үзеңне тоту кагыйдәләре белән таныштыру. Д/уен “Гараж”
	Транспорт төрләре	Хәрәкәтләнү чаралары турында белемнәрен ныгыту.; тәртип кагыйдәләре белән таныштыру;шофер һәнәре белән таныштыру; рәсем буенча җөмләләр төзү күнекмәләрен үстерү. С-Д/уен “Шофер”
	Транспорт	Траспортның нәрсә белән аерылуы һәм нинди һәм нинди өлешләрдән тору күзаллау булдыру;транспортта үзен тоту кагыйдәләрен өйрәнү.

		Д/уен “Автомобильне төзәт”
	Транспорт төрләре	Йок ашинасы турында белемнәрне үстерү; пространстводa ориентлашу күнекмәләрен ныгыту. Д/уен “Автобусны ясап бетер”
Октябрь	Урам белән таныштыру	Урам белән таныштыру.Аның өлешләре турында күзаллау булдыру.Юлда үзеңне тоту кагыйдәләре турында күнекмә булдыру. Х/уен Чыпчыклар һәм автомобиль.
	Урамда мин нәрсә күрдем	Балаларның урам, юл, тротуар турында күзаллауларын төгәл билгеләү,хәтер һәм бәйләнешле сөйләм үстерү. Д/уен “ Ике бертөрле автомобильне эзләп тап”.
	Юл	Юлның ике өлешкә бүленүе турында балаларга белем бирү; траспорт төрләре турында белемнәрен ныгыту; үз теләге буенча төзелешләр ясау теләге үстерү. Д/уен”Төсле автомобильләр”
	Тротуар	Юлның ике өлешкә бүленүе турында балаларга белем бирү.Юл аша чыгарга чрый торган урыннар турында белемнәрне үстерү.Таныш профессия кешеләренә карата хөрмәт тәобияләүне дәвам итү. Д/уен “Бу нинди машина?”
Ноябрь	Юл хәрәкәте билгесе	Светофор аның ни өчен кирәклеге турында белем бирү; юлларда үзеңне тоту күнекмәләре үстерү. Д/уен “Могҗизалы капчык”
	Кисәтү билгесе	Светофорның кызыл һәм яшел төсләре турында күзаллауларын үстерү;тема буенча сүзлек байлыгын арттыру. Х/уен “Үз төсеңне эзләп тап”
	Светофор	Светофор сигналларын өйрәтү;сары төс турында белем бирү;кхреп һәм ишетеп кабул итүне үстерү;игътибарлылык тәрбияләү. Д/уен “Дөрес светофорны эзләп тап”
	Төсләр иленә сәяхәт	Светофорның сигналлары турында күнекмәләрен үстерү; сүзлек байлыгын арттыру.Төркемдә бер-береңә йогынты ясый белүне булдыру. Д/уен “ Светофорны төзе”
Декабрь	Тапкыр җәяүле	“Җәяүле” сүзенең аңлатмасы белән таныштыру; балаларның урам, юл, тротуар турындагы күзаллауларын үстерү;хәтер һәм бәйләнешле сөйләмне үстерү. Д/уен “ Тапкыр җәяүле”
	Җәяүле	“Җәяүле”,”җәяүле” юлы төшенчәләрен формалаштыру;юлны аркылы чыкканда бер-береңә ярдәм итү теләгеен тәрбияләү. Д/уен “Аю баласыны юлны аркылы чыгага ярдәм ит”.
	Белемле җәяүле	Балаларны җәяүленең юлны аркылы чыгу урыны белән таныштыру; күреп кабул итүне үстерү;пространствода ориентлашу күнекмәләрен үстерү. Д/уен “Дүртенчесе артык”

	Без-җәяүлеләр	Алган белемнәр һәм күнекмәләрен ныгыту; чагыштыра белүне үстерү; мәгълуматны тыңлау һәм сорауларга җавап бирү күнекмәләрен тәрбияләү. Д/уен “Үзең яса”
Январь	Кышкы юл	Кыш көне юлда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре белән таныштыру.Урам, юл тротуар турындагы күзаллауларын төгәл билгеләү. С/р уен “Шофер”
	Сак бул! Кышкы юл.	Кышкы көнне юлда, тротуарда йөрү кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.Урамда һәм юлда үзеңне тоту кагыйдәсен үтәүгә ихтыяҗ булдыру. Х/уен Чыпчыклар һәм автомобиль.
	“Балалар” юл билгесе	“Балалар” юл билгесе белән таныштыру.Юл йөрү кагыйдәләре турында күзаллауны үстерү.Хәтер һәм бәйләнешле сөйләм үстерү. Д/уен “ Безнең урамыбыз”
	Кышкы урам	Шофер һөнәре турында күзаллау үстерү.Чагыштыру һәм анализлау күнекмәләрен үстерү.Уенчыклар белән уйнаганда сакчыллык һәм пөхтәлек тәрбияләү. Д/уен “ Дүртенчесе артык”
Февраль	Шундый төрле машиналар	Юл хәрәкәтендә машиналарны аера белү күнекмәләрен формалаштыру.Балаларны йок һәм җиңел машиналар белән таныштыруны дәвам итү. Д/уен “Автобусны ясап бетер”
	Транспарт төрләре һәм аларның аермалары	Балаларны транспорт төрләрен аерырга өйрәтү.Үзләренә таныш транспорт төрләре турындагы белемнәрен ныгыту.Фикер алышуда мөстәкыйльлек тәрбияләү. Д/уен “Үз урынын тап”
	Автобус	Балаларның җәмәгать транспортында үзләрен тоту кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.Игътибар,хатер, сорауларга җавап бирү күнекмәләрен үстерүне дәвам итү. Х/уен “Төсле автомобильләр”
	Траспортның кешеләргә ярдәм нинди?	Махсус машина төрләре турында белемнәрен ныгыту. Машиналарның кешеләргә ярдәме турында күзаллау үстерү.Юл йөрү кагыйдәләре турында күнекмәләрен ныгыту. Максатчан прогулка “ Транспортны күзәт”
Март	Ситуация “Урамда нәрсә күрүең турында сөйлә”	Урамда үзеңне тоту кагыйдәләре турында башлангыч күзаллауларын үстерү.Хәтер һәм бәйләнешле сөйләм үстерү. Х/уен “Чыпчыклар һәм автомобиль”.
	Без поездда барабыз	Юл,су ,һава,тимер юл транспорты турында күзаллауларын үстерү.Юл аша сыгу урыннары турында белемнәрен ныгыту. Транспортта үзеңне тоту күнекмәләрен ныгыту. Д/уен “ Машинаны җый”
	Шәһәр буенча сәяхәт	Шәһәр һәм андагы күп урамнар, йортлар,балалар бакчалары,мәктәпләр күп булуы турында аңлату.Шәһәр буйлап транспортта хәрәкәтләнергә мөмкинлеге турында күзаллау үстерү.

		С/Д/уен “Поезд”
	Без барабыз, барабыз,барабыз	Балаларны транспорт төрләре турында белемншрен ныгыту.Кайбер транспорт төрләре турында күзаллауларын ачыклау.Тыңлау һәм кабул итү күнекмәләрен үстерү.Әйләнә-тирә мохиткә кызыксыну тәрбияләү. Х/уен “Кызыл һәм яшел”
Апрель	Юлдагы ярдәмчеләр	Светофор юл билгеләре турында алынган белемнәрне ныгыту;шофер һәм җәяүле өчен юл кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.Игътибар үстерү. Д/уен “ Тапкыр җәяүле”
	Максатчан прогулка ”светофорны күзәтү”	Төсләр турында белемнәрен ныгыту.Күреп һәм ишетеп кабул итүне үстерү. Игътибарлылык тәрбияләү. Уен бирем Светофорның тәрәзчекләрен буя”
	Светофор безнең дустыбыз	Балаларның светофорның эше турындагы белемнәрен ныгыту.Светофорның вазифазы турында сөйләп бирү белү күнекмәсен үстерү. Игътибар үстерү. Д/уен “Дөрес светофорны эзләп тап”
	Максатчан прогулка”Җәяүленең юл аша чыгу урыны”	Балаларның җәяүленең юл аша чыгу урыны турында белемнәрен ныгыту.Юлны аркылы чыкканды бер-берең҃ә ярдәм итү теләге тәрбияләү. Уен “Автомашиналар һәм җәяүлеләр”
Май	Сак бул, Юл!	Алынган белемнәрне дөрес кулланырга өйрәтү.Юлда,тротуарда, урамда үзеңне тоту кагыйдәләрен ныгыту.Машиналарның хәрәкәтләнүен күзәтә белү күнекмәләрен ныгыту. Д/уен “Машинаны төзе”
	Урамнар һәм юллар	Балаларның урам һәм юллар, аларның функцияләре турында белемнәрен ныгыту.”Тар”,”киң” төшенчәләре турында белемнәрен ныгыту.Пространствода ориентлашу күнекмәләрен ныгыту. С/р уен “Автомобильләр төзәтү урыны”
	Юл чатының хуҗасы(светофор)	Светофорның төсләре турында белемнәрен ныгыту.Анализлау күнекмәсен,хәтер, игътибарны үстерү, кечкенә велосипедларда хәрәкәтләнү кагыйдәләре турында башлангыч белем бирү. Д/уен “Үзең яса”
	Мин-үрнәк җәяүле	Балаларның юлларда җәмәгать транспортында үзләрен тоту кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.Белемгә омтылышлы үзеңне кызыксындырган мәгълуматны алу теләге уяту. Д/уен “Светофорның төсләре”

Әти-әниләр белән эш

Максат: **Педагогик белем бирү процессенда әти- әниләрне туплау, берләштерү.**

Сентябрь

1. Әти-әниләр ярдәме белән төркем бүлмәсен һәм участогын тәртипкә китерү.
2. Әти-әниләр белән алдагы бурычлар турында сөйләшү.
3. Кызыксындырган сораулар буенча консультацияләр оештыру
4. Әти-әниләр комитеты белән эш.

Октябрь

1. Участокны яфрактан чистартуда әти-әниләрнең ярдәм итүе.
2. Еш авырый торган балаларның әти-әниләре белән шәхси эш.
3. Төркем тәрәзәләрне җылытуга әти-әниләрне чакыру.
4. Әти-әниләр белән берлектә бәйрәмне үткәрү.
5. Җыелыш үткәрү.

Ноябрь

1. Әти-әниләр өчен булган киңәшләр, яңалыкларны үзгәртеп тору.
2. Әниләр көненә күргәзмә оештыру.
3. Өй һәм бакча тирәләренә кошларга җимлекләр ясап кую.
4. Табигатьтәге көзге үзгәрешләр турында бергәләп әкиятләр уйлап чыгару.
5. Балалар бакчаларына карата әти-әниләрнең карашлары турында анкета тутырту.

Декабрь

1. Әти-әниләр өчен консультацияләр үткәрү:

- Педикулез һәм аны булдырмау чаралары.
- Баланың ялын оештыру.
- Балалрның иммунитетын көчәйтү.

2. Түгәрәкләр эшчәнлеге белән кызыксыну, нәтиҗәсен ата-аналарга тәкъдим итү.
3. Әти-әниләр катнашы һәм ярдәме белән “Чыршы” бәйрәмен үткәрү.
4. “Сихри кар бөртеге” конкурс.

Январь

1. Әти-әниләр җыелышы “Тәрбия нигезләре”.

2. Күчмә папкалардагы мәгълүматларны тулыландырып тору.
3. Шәхси әңгәмә: “Балаларның уенын оештыру”, “Балаларны чыныктыру”, “Өйдә нәрсә укыйбыз?”.
4. Әти-әниләр белән берлектә кардан тау ясау.

Февраль

1. Әти-әниләрне кардан участокны чистартырга чакыу.
2. Әти-әниләр өчен әңгәмәләр һәм консультацияләр: “Туклану физиологиясе”, “Гаилә- бала тормышында шәхси тәрбия мохите”.
3. “Минем әти - иң яхшысы” фотокүргәзмә.
4. “Минем әти”- балалар рәсемнәренә күргәзмә.

Март

1.“Иң яраткан әнием”- фотокүргәзмә.
2. 8 март бәйрәм иртәсе үткәрү.
3.Ата –аналар ярдәме белән балаларда “кече туганнарыбызга” миһербанлы караш тәрбияләү.
4.Әңгәмәләр:
- “Рәсем ясау балалар тормышында”.
- “Кеше өчен балачак нигә кирәк?”.

5.“Минем дәү әнием” рәсем конкурсы.

Апрель

1. “Яз килде кошлар кайтты”- рәсем конкурсы.
2. Гаилә белән бергәләп табигатькә чыгу “Саф һава- тәнгә дәва”.
3. Әңгәмәләр: “Балалрның ялын оештыру”, “Сөйләмдә кимчелекләрне булдырмау өчен гамәли күрсәтмәләр”
4. “Чаллы урамнары”- экскурсия.

Май

1. Участокны җәйгә әзерләү (чуп-чардан арындыру, чәчәкләр утырту, ком ташу)
2. “2 нче кечкенәләр төркеменең уңышлары” – җыелыш.
3. Бию түгәрәгенең нәтиҗәсе.
4. Әңгәмәләр: “Балаларны җәйге ялга әзерләү”, “Балалар өчен кирәк уенчыклар”

Программа үтәлешен йомгаклау нәтиҗәләре

Сәламәтлек

Культура -гигиена күнекмәләрен өйрәнде (кул битне мөстәкыль рәвештә чиста итеп юа, сабын, тарактан дөрес итеп файдалана ,юынганнансоң сөртенә, сөлгене урынына элепкуя, кирәк булганда кулъяулыктан файдалана, тешләрне чистарта).Ашау күнекмәлрен үти(азыкны вакламыйча, түкми-чәчми ашый, ашаганда авызны чәпелдәтми) кашык,чәнечке, салфеткадан дөрес файдалана.

Физик тәрбия

- Тәрбиячә күрсәткән юнәлештә, аякларны дөрес атлап, туры йори белә.

- Кул һәм аяк хәрәкәтләрен, яраштырып, тигезлек саклап, йори һәм йөгерә белә.
- Шуышы, үрмәли, гимнастика баскычыны үрмәл белә.
- Баскан җирдән сикергәндә ике аякта этенеп җибәрә белә, бер урыннан 40 см. аралыктагы озынлыкка сикерә.
- 1.5 м аралыкта тупны кирәкле юнәлештә тәгәрәтә; ике кул белән тупны баш артыннын, күкрәк турысыннан ыргыта; уң һәм сул кул белән җиргә барып сикертә; 2-3 мәртәбә өскә ыргыта һәм тотып ала; предметларны 5 м. ераклыкка ыргыта белә.

Социальләштерү

Мөстәкыйль рәвештә уеннар оештыра.Берничә рольдән торган һәм тәрбияче катнашында барган уеннарда берләшә, рольләрне бүлә, уен хәрәкәтләрен башкара, уенның төп максатын истә тотып эш итә.

Дидактик уеннарда иптәшләре белән киңәшләшә белә.Предметларны тышкы билгеләренә карап чагыштыра,төркемли белә.Уеннар вакытында игътибарлы, күзәтүчән.

Төрле сәнгати чаралар(интонация, мимика) файдаланып, таныш әдәби сюжетлар буенча катлаулы булмаган тамаша уйнауда катнаша.Сәхнәләштерелгән уеннарда образлы уенчыклардан файдалана белә.

Хезмәт

Мөстәкыйль киенә, чишенә белә.Ашханәдә, табигать почмагында дежурлык бурычларын мөстәкыйль үти.Тәрбиячегә мәйданчыкта чуп-чарны җыярга, веранданы себерергә, кышын кар көрәргә ярдәм итә.

Тормыш иминлеге

Балалар бакчасында үз-үзен тоту кагыйдәләрен үти. Юлда, урамда, транспортта үзен тоту кагыйдәләре турында белә.

Светофор төсләренең мәгънәсен аңлый,”Җәяүлеләр юлны аркылы чыгу урыны”, “Сак булыгыз- балалар!” дигән юл билгеләрен белә.Транспорт төрләре, өлешләре турында; шофер хезмәте турында белә.

Тәбигатьтә үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен (үсемлек һәм хайваннарга карата сак, кайгыртучан мөнәсәбәт, куакларны сындырмау, чәчкәләрне өзмәү, чуп- чар ташламау) белү һәм үти.

Танып -белү. Конструкцияләү.

Төзелеш детальләрне таный һәм әйтә белә, аларны конструкторлык үзенчәлекләрен(форма, ныклыгы, зурлыгы) исәпкә алып файдалана.Корылма үрнәкләрен анализлый : төп өлешләрен аера һәм зурлыклары формалары буенча таный.

Иң гади математик күзаллауларын үстерү

- Предметларны төсе, зурлыгы, формасы буенча төркемли белә.
- Өлкәннәр ярдәмендә бертрле предметларны төркемли бер предметны аера ала белә.
- Әйләнә-тирәдән бер яки күп бертөрле предметларны таба белә.
- Предметларның ике төкемен чагыштыры белә,”зуррак”, “кечкенәрәк”, “ шулкадәр үк” сүзләрнең мәгънәсен аңлый.
- Өстә-аста, алда-артта,уңда-сулда, өске-аскы аңлатмаларының мәгънәсен аңлый.
- “иртә”, “кич”,”көн”, “төн” сүзләрнең мәгънәсен аңлый.

Әйләнә-тирә белән танышу

- Балалар бакчасы бинасында ориентлаша.
- Туган шәһәрен атый.
- Кайбер үсемлекләр, җәнлекләр,һәм аларның балаларын белә.
- Ел фасылылыны хас булган билгеләрне аера.

- Табигатьне сакларга, яратырга кирәклеген белә.

Аралашу. Сөйләм телен үстерү.

- Сүзләрдәге барлык сузык һәм тартык авазларны ачык итеп әйтә.
- Исем, сыйфат әм хәбәрне яраштырып, җомләләрне дөрес итеп төзи.
- Хайваннарның, кош-кортларның һәм балаларның атамаларын берлек санда һәм күплек кушымчалары ялгап, дөрес итеп әйтә.
- Рәсем иллюстрацияләргә карата бирелгән сорауларга җавап бирә.
- Тәрбияче төзелгән хикәяне кабатлый.

Матур әдәбият белән танышу

- Әкиятләрне, кечкенә хикәяләрне,шигырьләрне сөйләгәндә яки укыганда тыңлый белә.
- Тәрбияче биргән сораулар ярдәмендә әсәрнең эчтәлеген төшенә һәм вакыйгаларның барышын сиземли белә.
- Кечкенә шигырьне матур итеп яттан сөйли.

Сынлы сәнгать. Рәсем.

- Аерым предметларны сүрәтли.
- Туры килә торган төсләрне сайлап ала белә.
- Карандаш, пумала, фломастер, буяулар белән эшли белә.

Әвәләү

- Балчык йомарламнарыннан кечерәк кисәген аерып алып турыга һәм тәгәрәтеп әвәли белә.
- Звәләүнең төрле ысулларын кулланып 1-3 өлештән торган предметлар әвәли белә.

Кисеп ябыштыру

- Әзер фигуралардан предмет сүрәтләре төзи белә.
- Төрле формадагы һәм зурлыктагы әзер өлгеләрне бизи белә.
- Үз теләге буенча, билгеле предметка туры килә торган төсләр сайлый белә.

Музыка

- Музыкаль әсәрне ахырга кадәр тыңлый.
- Таныш җырларны таный.
- Октава эчендәге авазларның югарылыгын аера.
- Музыканың характерын (күңелле, дәртле, салмак) аера белә.
- Бер темпта башкалардан калышмыйча җырлый.
- Бию күнегәләрен: парлап әйләнү, чиратлаштырып тыпырдату, башкара белә.

Кулланылган әдәбият

	Формы деятельности ти	Программы	Программно – методическое обеспечение
Познавательное развитие	ФЭМП	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой	И.А.Помораева, В.А.Позина «Занятия по формированию элементарных математических представлений». Москва, 2016
	Ребёнок и окружающий мир	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	О.В. Дыбина «Ребёнок и окружающий мир». Москва, 2016
Речевое развит	Развитие речи.	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	В.В.Гербова «Развитие речи в детском саду». Москва, 2016
Художественно - эстетиче	Рисование	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	Т.С. Комарова «Изобразительная деятельность в детском саду». Москва, 2016
	Лепка		
	Аппликация		
	Конструирование	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	Л.В. Куцакова «Конструирование из строительного материала». Москва, 2016
	Музыка.	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	М.Б. Зацепина «Музыкальное воспитание в детском саду»

Физическое развитие	Физическое развитие	Основная общеобразовательная программа «Программа воспитания и обучения в детском саду» под редакцией М.А. Васильевой, В.В. Гербовой, Т.С. Комаровой.	Л.И.Пензулаева «Физическая культура в детском саду». Москва, 2016

Пронумеровано, прошнуровано
76 (семьдесят шесть) листа
Заведующий МБДОУ №131 «Лучики»
_____________________Литвинцева Л.С.